

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2025. május 19., hétfő

Tartalomjegyzék

5/2025. (V. 19.) MEKH rendelet	A végfelhasználási energiamegtakarítással kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet módosításáról	3180
15/2025. (V. 19.) BM rendelet	A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 13/2020. (V. 5.) BM rendelet és a központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 6/2021. (III. 3.) BM rendelet módosításáról	3182
4/2025. JEH határozat	A támogatási szerződésekhez kapcsolódó egyes biztosítékok jogi megítéléséről	3196
1154/2025. (V. 19.) Korm. határozat	Az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram, az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram és az MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram újraindításáról	3214

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elnökének 5/2025. (V. 19.) MEKH rendelete a végfelhasználási energiamegtakarítással kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet módosításáról

- [1] A rendelet módosításának célja az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 2025. június 12-től hatályos módosításaival való összhang megteremtése.
- [2] Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 46. § i) és o) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény 12. § i) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A végfelhasználási energiamegtakarítással kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítéseként egy adott évre elszámolni kívánt hitelesített energiamegtakarítás 2/A. § szerinti, valamint a következő a)–m) pont szerinti adatait a kötelezett fél megbízásából az energiamegtakarítást hitelesítő energetikai auditáló szervezet (a továbbiakban: hitelesítő szervezet) jelenti be az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Ehat.) 15/D. § (1) bekezdése szerinti bejelentésként az EKR adatgyűjtő rendszerbe a 2/A. § szerinti adatoknak a hitelesített energiamegtakarítások nyilvántartásába való felvezetésével egyidejűleg:]
„e) ha az energiamegtakarítás mértékének megállapítása
ea) egyedi energetikai audittal történt, akkor az energiamegtakarítás mértékét alátámasztó energetikai auditot készítő energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet megnevezése, névjegyzéki jelölési száma és az energetikai audit száma,
eb) az energiapolitikáért felelős miniszter rendelete szerinti jegyzék alapján történt, akkor az energiahatékonysági intézkedés vagy beruházás jegyzék szerinti megjelölése,”
- (2) Az R. 3. § (1) bekezdés l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítéseként egy adott évre elszámolni kívánt hitelesített energiamegtakarítás 2/A. § szerinti, valamint a következő a)–m) pont szerinti adatait a kötelezett fél megbízásából az energiamegtakarítást hitelesítő energetikai auditáló szervezet (a továbbiakban: hitelesítő szervezet) jelenti be az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Ehat.) 15/D. § (1) bekezdése szerinti bejelentésként az EKR adatgyűjtő rendszerbe a 2/A. § szerinti adatoknak a hitelesített energiamegtakarítások nyilvántartásába való felvezetésével egyidejűleg:]
„l) az energiahatékonysági intézkedés vagy beruházás rövid műszaki leírása,”
- 2. §** Az R. a következő 4/C. alcímmel egészül ki:
„4/C. A tranzakciós díj megfizetésének ellenőrzése
5/D. § A Hivatal az Ehat. 15/B. § (7) bekezdésében megállapított tranzakciós díj megfizetését az energiapolitikáért felelős miniszternek a Hivatal megkeresésére adott vagy az energiapolitikáért felelős miniszter közvetlen megkeresésében foglalt adatszolgáltatása alapján ellenőrzi.”
- 3. §** Hatályát veszti az R.
a) 1. melléklet I. rész 1.4–1.6. pontja,
b) 1. melléklet I. rész 2.13. pontja és
c) 1. melléklete.

- 4. §** (1) Ez a rendelet – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 3. § c) pontja 2025. június 11. napján lép hatályba.
(3) Az 1. és a 2. § 2025. június 12. napján lép hatályba.

Dr. Juhász Edit s. k.,
elnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 15/2025. (V. 19.) BM rendelete

a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 13/2020. (V. 5.) BM rendelet és a központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 6/2021. (III. 3.) BM rendelet módosításáról

- [1] Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 28. § (1) bekezdésében, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 30. §-ában foglalt rendelkezések alapján, a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény hatálybalépésére tekintettel a rendelet célja, hogy biztosítsa a Belügyminisztérium fejezet fejezeti és központi kezelésű előirányzatai megváltozott felhasználási szabályainak mihamarabbi alkalmazhatóságát és az érintettek számára a támogatásokhoz történő mielőbbi hozzáférést.
- [2] Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet I. pont 14. alpontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 22. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 13/2020. (V. 5.) BM rendelet módosítása

- 1. §** A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 13/2020. (V. 5.) BM rendelet [a továbbiakban: 13/2020. (V. 5.) BM rendelet] a következő 14/B. §-sal egészül ki:
- „14/B. § E rendeletnek a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 13/2020. (V. 5.) BM rendelet és a központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 6/2021. (III. 3.) BM rendelet módosításáról szóló 15/2025. (V. 19.) BM rendelettel (a továbbiakban: Módr2.) megállapított 1. mellékletében foglalt táblázat 73., 75. és 78a. sorát a Módr2. hatálybalépése napján már megkezdett tevékenységekre is alkalmazni kell.”
- 2. §** A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 3. §** A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet
2. § a) pontjában a „15., 18a., 62., 75., 77., 79.” szövegrész helyébe a „75., 77., 78a., 79.” szöveg;
 2. § c) pontjában a „75. és 86.” szövegrész helyébe a „78a. és 86.” szöveg;
 2. § d) pontjában a „75., 84.” szövegrész helyébe a „78a., 84.” szöveg;
 2. § e) pontjában a „75., 84.” szövegrész helyébe a „78a., 84.” szöveg;
 2. § f) pontjában a „70a.” szövegrész helyébe a „70.” szöveg;
 2. § g) pontjában a „75. és 86.” szövegrész helyébe a „75., 78a. és 86.” szöveg;
 4. § (3) bekezdés d) pontjában a „4. és 5/G. alcím” szövegrész helyébe a „4. alcím szerinti” szöveg;
 1. mellékletében foglalt táblázat címében a „2024.” szövegrész helyébe a „2025.” szöveg;
 1. mellékletében foglalt táblázat J:7a mezőjében az „1. pontja” szövegrész helyébe az „1. és 2. pontja” szöveg;
 1. mellékletében foglalt táblázat E:18 mezőjében az „Országos Roma Önkormányzat” szövegrész helyébe a „Magyarországi Romák Országos Önkormányzata” szöveg;
 1. mellékletében foglalt táblázat F:18 mezőjében az „az Országos Roma Önkormányzat” szövegrész helyébe az „a Magyarországi Romák Országos Önkormányzata” szöveg és az „ORÖ” szövegrészek helyébe az „MROÖ” szöveg;
 1. mellékletében foglalt táblázat G:18 mezőjében az „ORÖ” szövegrész helyébe az „MROÖ” szöveg;
 1. mellékletében foglalt táblázat H:23 mező 3. pontjában a „G:24” szövegrész helyébe a „G:23” szöveg;
 1. mellékletében foglalt táblázat F:70 mező 2. pont 2.1. alpontjában a „Program)” szövegrész helyébe a „Program), valamint a köznevelési tartalmi szabályozókban meghatározott követelmények átadására szolgáló informális és nem formális tanulási alkalmak” szöveg;

15. 1. mellékletében foglalt táblázat F:80 mező 1. pontjában a „támogatása az” szövegrész helyébe a „támogatása, valamint az értékelő bizottság működtetésének támogatása az” szöveg;
16. 1. mellékletében foglalt táblázat F:80 mező 4. pontjában a „támogatása.” szövegrész helyébe a „támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).” szöveg;
17. 1. mellékletében foglalt táblázat F:80 mező 6. pontjában a „támogatása.” szövegrész helyébe a „támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).” szöveg;
18. 1. mellékletében foglalt táblázat F:80 mező 11. pontjában a „fedezetét.” szövegrész helyébe a „fedezetét. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).” szöveg;
19. 1. mellékletében foglalt táblázat F:80 mező 12. pontjában a „támogatásához.” szövegrész helyébe a „támogatásához. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).” szöveg;
20. 1. mellékletében foglalt táblázat F:80 mező 19. pontjában a „Természetes fogamzássegítés: A részfeladat” szövegrész helyébe az „Az előirányzat” szöveg;
21. 1. mellékletében foglalt táblázat K:80 mezőjében a „9. és 16.” szövegrész helyébe az „1., 2., 4–6., 9–12. és 17., 19.” szöveg;
22. 1. mellékletében foglalt táblázat F:81 mezőjében a „támogatása.” szövegrész helyébe a „támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).” szöveg;
23. 1. mellékletében foglalt táblázat H:81 mezőjében az „igény alapján – támogatói okirat alapján –” szövegrész helyébe az „igény alapján egyedi döntéssel – támogatói okirat vagy támogatási szerződés alapján –” szöveg;
24. 1. mellékletében foglalt táblázat F:82 mező 2. pontjában az „elősegítése.” szövegrész helyébe az „elősegítése. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).” szöveg;
25. 1. mellékletében foglalt táblázat G:82 mező a) pontjában a „szervezet,” szövegrész helyébe a „szervezet, alapítvány, közalapítvány,” szöveg;
26. 1. mellékletében foglalt táblázat H:83 mezőjében az „okirat alapján –” szövegrész helyébe az „okirat alapján – vagy pályázat útján” szöveg;
27. 1. mellékletében foglalt táblázat F:85 mező 2. pontjában a „biztosítása.” szövegrész helyébe a „biztosítása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).” szöveg

lép.

4. § Hatályát veszti a 13/2020. (V. 5.) BM rendelet

- a) 2. § b) pontjában az „és 15.” szövegrész;
- b) 2. § f) és h) pontja;
- c) 3. § 17. pontja;
- d) 6. § (6) bekezdés c) pontja;
- e) 5/G. alcíme;
- f) 15. § d) pontja;
- g) 1. mellékletében foglalt táblázat 15., 18a., 24., 26., 27., 61–62., 70a., 81a. és 87. sora;
- h) 1. mellékletében foglalt táblázat F:20 mezőjében a „valamint a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 68/A–68/J. §-a” szövegrész;
- i) 1. mellékletében foglalt táblázat M:73 mezőjében az „és 2.” szövegrész;
- j) 1. mellékletében foglalt táblázat F:78 mező 1. pontja és a „2.” szövegrész;
- k) 1. mellékletében foglalt táblázat F:80 mező 7., 15., 16. és 18. pontja;
- l) 1. mellékletében foglalt táblázat F:82 mező 1. pontjában a „kiemelten a Nemzeti Egészségügyi Programok 2019–2030, azaz a Nemzeti Rákellenes Program, Nemzeti Keringési Program, Nemzeti Mozgásszervi Program, Nemzeti Mentális Program, Nemzeti Gyermekegészségügyi Program” szövegrész.

2. A központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 6/2021. (III. 3.) BM rendelet módosítása

5. § A központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 6/2021. (III. 3.) BM rendelet [a továbbiakban: 6/2021. (III. 3.) BM rendelet] 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A központi költségvetésről szóló törvény 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezetben megállapított központi kezelésű előirányzatok felhasználásának szabályait az 1. melléklet tartalmazza.”

6. § A 6/2021. (III. 3.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat címében a „2024.” szövegrész helyébe a „2025.” szöveg lép.

7. § Hatályát veszti a 6/2021. (III. 3.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat

- a) címében a „központi kezelésű” szövegrész;
- b) 4., 7–9. sora.

3. Záró rendelkezések

8. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

1. melléklet a 15/2025. (V. 19.) BM rendelethez

1. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat F:7a mezője helyébe a következő mező lép:

	(F
	<i>Előirányzat célja)</i>
(7a)	<p>Az előirányzat célja, hogy a jogszabályokban közszolgáltatásként meghatározott egészségügyi és rendvédelmi informatikai szolgáltatások ellátásának finanszírozása biztosított legyen.</p> <p>Az előirányzat célja különösen</p> <ul style="list-style-type: none"> a) a központi egészséginformatikai szolgáltatásokról szóló 29/2022. (I. 31.) Korm. rendelet alapján nyújtott közszolgáltatások, b) a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 113. § (1) bekezdés 20. pontja és 114. § (1) bekezdés 9. pontja alapján kiadott Korm. rendeletek alapján nyújtott közszolgáltatások, c) egyéb, egészségügyi és rendvédelmi informatikai szolgáltatások megvalósíthatóságának biztosításával kapcsolatos közszolgáltatások és informatikai rendszerek fejlesztési és üzemeltetési feladatai ellátásának finanszírozása. <p>Az előirányzat a Kormány döntése alapján egyéb, a miniszter feladat- és hatáskörébe utalt, egészségügyi és rendvédelmi informatikai szolgáltatások összefüggő feladatok biztosítására is felhasználható.</p>

2. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat H:7a mezője helyébe a következő mező lép:

	(H)
	<i>Támogatás biztosításának módja)</i>
(7a)	Az előirányzat terhére támogatási kérelem alapján támogatói okirattal vagy támogatási szerződés alapján költségvetési támogatás is nyújtható.

3. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat F:13 mezője a következő 10. és 11. ponttal egészül ki:

	(F)
	<i>Előirányzat célja)</i>
(13)	<p>10. Az előirányzatból támogatás biztosítható – az esélyteremtési folyamatokban való részvételt elősegítve – modellprogramokon keresztül a roma civil szervezetek, vallási egyesületek kapacitáisi infrastrukturális fejlesztésének támogatására, továbbá a roma nemzetiségi önkormányzatok informatikai infrastruktúrájának és az azt kiegészítő eszközök fejlesztésére és beszerzésére, valamint a használatukban lévő ingatlanok karbantartására, állagmegóvására. A modellprogramok támogatásának kiemelt célja a magyarországi roma közösség fejlesztése, roma fiatalok közéleti szerepvállalásának programtámogatása, kulturális értékek és javak megőrzése, a romák társadalmi és munkaerőpiaci integrációjának elősegítése. A modellprogramok további célja, hogy innovatív, a gyakorlatban működő, fenntartható, monitorozható megoldásokat kínáljanak a roma közösség specifikus problémáinak és a konfliktushelyzetek kezelésére, valamint a többségi és a roma társadalom közötti párbeszéd és együttműködés erősítésére.</p> <p>11. Az előirányzatból kezelői díj biztosítható a kezelő szerv számára.</p>

4. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat G:13 mezője a következő k) ponttal egészül ki:

	(G)
	<i>Kifizetésben részesülők köre)</i>
(13)	k) vallási egyesület

5. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat M:13 mezője helyébe a következő mező lép:

	(M
	Kezelő szerv)
(13)	Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság

6. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 69a sorral egészül ki:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	Áht. azonosító	Cím- név	Alcím- név	Jogcímcso- p.	Jogcím név	Előirányzat célja	Kifizetésben részeseülők köre	Támogatás biztosításnak módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Vissza- fizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott kölségvetési támogatás közreműködő szervezete)
69a	404573				Tanári Béremelési Alap 2026	Az előirányzat a köznevelési rendszerben foglalkoztatott pedagógusok 2026. évi béremelésének, továbbá a béremelés keretein belül a teljesítményértékeléshez kapcsolódó esetleges illetményeltérítés végrehajtására szolgál.	A miniszter irányítása alá tartozó költségvetési szervek	-	-	A Kormány egyedi döntése alapján, előirányzat- átcsoportosításként.	-	-	-	-	-

7. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat F:73 mezője helyébe a következő mező lép:

	(F
	Előirányzat célja)
(73)	<p>1. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által már megkötött és jövőben kötendő ellátási szerződéseinek, valamint az állami feladatellátás átvállalásához kapcsolódó egyedi támogatás forráskeretét, továbbá az állami feladatellátás biztosításához kapcsolódó beruházás forráskeretét biztosítja. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>2. A jogszabályban meghatározott hajléktalanellátó intézmények kiegészítő feladatainak pályázat útján történő támogatása, az intézmények felújítási kiadásaihoz való hozzájárulás, szolgáltatások fejlesztése, kiegészítő programok költségeihez, valamint téli krízisidőszak megnövekedett feladatainak ellátásához támogatás nyújtása, továbbá a lebonyolítási díj fedezete. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>Az előirányzat továbbá fedezetet biztosít a hajléktalanság problémájának leküzdését szolgáló, a hajléktalanellátást kiegészítő programok kivitelezéséhez, speciális hajléktalanfeladatok, továbbá a hajléktalan embereket ellátó intézményrendszerrel kapcsolatos feladatok ellátásához költségvetési támogatás formájában.</p>

8. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 75. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	Áht. azonosító	Cím-név	Alcím-név	Jogcímsop.	Jogcím név	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás (közreműködő szervezete)
75	385595				Egyes szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti ágazati szakmai feladatok támogatása	<p>1. Az előirányzat a gondoskodáspolitikai területét előmozdító rendezvények, sajtótermékek, tájékoztatási tevékenységek, programok, szolgáltatások, projektek, korszerű felszerelések, eszközök beszerzését, továbbá szakmai feladatok támogatását finanszírozza. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>2. Az előirányzat célja a gyermekvédelmi szakellátási intézmények, nevelőszülői hálózatok, javítóintézetek fejlesztése, egyes módszertani feladatok ellátása, fejlesztéseket megalapozó felmérések készítése, a különleges és speciális gyermekotthonok, területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, javítóintézetek, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást végző szervezetek innovatív programjainak támogatása, valamint önkormányzatok, civil szervezetek, egyházi és szakmai szervezetek szakmafejlesztési céljainak támogatása, szakmai kiadványok kiadása, terjesztése, gyermekvédelmi, gyermekjóléti szakmai feladatok támogatása.</p> <p>3. Az előirányzat célja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és innovatív fejlesztések működési és beruházási tárgyú támogatása, valamint szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatási, fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó szakmai fejlesztési, egyedi tevékenységhez kapcsolódó szakmai fejlesztési, egyedi tevékenységek végzése, programok, pályázati programok, képzések, szakértői díjak, kiadványok, rendezvények, szervezetek támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>4. Az előirányzat szolgál az egyes otthonteremtési állami feladatok karitatív szervezetek általi átvállalásáról szóló 2021. évi LXXXVI. törvény alapján, az egyes karitatív szervezetek otthonteremtési célú szociális, segítő szolgáltató tevékenységének támogatására. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>5. Az előirányzat célja a szociális terület szakmatámogatási feladatainak, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben előírt egyházi módszertani feladatok támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p>	<p>a) civil szervezet,</p> <p>b) közalapítvány,</p> <p>c) költségvetési szerv,</p> <p>d) köztestület,</p> <p>e) egyházi jogi személy,</p> <p>f) gazdasági társaság,</p> <p>g) egyesülés,</p> <p>h) egyéni vállalkozó,</p> <p>i) egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy,</p> <p>j) határon túli természetes személy,</p> <p>k) jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet,</p> <p>l) az Mötv. szerinti önkormányzatok, azok társulásai és költségvetési szervei.</p>	<p>Az előirányzat terhére támogatási kérelem alapján egyedi döntéssel – támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel – vagy pályázat útján költségvetési támogatás nyújtható.</p>	<p>Igen.</p>	<p>Egy összegben vagy – időarányosan vagy teljesítésarányosan – részletekben, közvetlen kifizetéssel.</p>	<p>A költségvetési támogatás biztosítását szolgáló kötelezettség-vállalási dokumentumban meghatározottak szerint.</p>	<p>Az Ávr. 84. § (2) bekezdése szerinti biztosíték köthető ki.</p>	<p>Az F:75 mező 5. pontja tekintetében: NSZI.</p>	<p>Igénybe vehető.</p>	

9. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat E:78 mezője helyébe a következő mező lép:

	(E
	Jogcím név)
(78)	Karitatív tevékenységet végző szervezetek támogatása

10. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 78a sorral egészül ki:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	Ált. azonosító	Cím-név	Alcím-név	Jogcímcsop.	Jogcím név	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezet)
78a	404639				Egyes fogyatékoságügyi és egyenlő esélyű hozzáférést szolgáló szakmai feladatok támogatása	<p>1. Az előirányzat a fogyatékoságügyi területet előmozdító rendezvények, sajtótermékek, tájékoztatási tevékenységek, programok, szolgáltatások, projektek, korszerű felszerelések, eszközök beszerzését, továbbá szakmai feladatok támogatását finanszírozza. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>2. Az előirányzat célja a megváltozott munkaképességű emberek munkaerőpiaci integrációját elősegítő programok támogatása, a megváltozott munkaképességű emberek munkahelyeinek létrehozását és megőrzését célzó támogatás nyújtása, a társadalom és a munkáltatók érzékenyítésének, védett munkahelyeken előállított javak piacra jutásának támogatása. Az előirányzat célja továbbá kutatások, adatgyűjtések, szakmai programok egyedi támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>3. Az előirányzat célja fogyatékoságügyi szolgáltatások és innovatív fejlesztések működési és beruházási tárgyú támogatása, valamint fogyatékoságügyi szolgáltatási és fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó szakmai fejlesztési, egyedi tevékenységhez kapcsolódó szakmai fejlesztési, egyedi tevékenységek végzése, programok, pályázati programok, képzések, szakértői díjak, kiadványok, rendezvények, szervezetek támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>4. Az előirányzat a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet szerinti személygépkocsi szerzési és átalakítási, egyéb jármű szerzési támogatás nyújtására szolgál, mely a közlekedésükben akadályozott és egyéb fogyatékossgal élő személyek közlekedését, azáltal társadalmi reintegrációját segíti elő, valamint biztosítja a postai szolgáltatási díjat.</p> <p>5. Az előirányzat célja a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény, valamint az Országos Fogyatékossgügyi Program végrehajtása keretében az érintettek önálló életvitelét segítő programok, a fogyatékos személyek érdekében végzett hiánypótló szolgáltatások költségvetési támogatása, önálló életvitelt segítő kuttyák kiképzésének támogatása, szülősegítő szakmai programok támogatása, fogyatékos személyt nevelő családok otthonában szakszerű felügyeletet biztosító szolgáltatás támogatása, gépjárműbeszerzés, fogyatékos személyeket ellátó otthonok kiegészítő támogatása, fogyatékossgal élő országos, regionális és helyi szervezeteinek és szakmai programjainak támogatása, pályázati lebonyolítási költségek finanszírozása, kérelem alapján fogyatékossgügyi feladatok, szakmai vagy beruházási, felújítási programok, projektek támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p> <p>6. Az előirányzat célja a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXCV. törvény, illetve a jelnyelvi tolmácsszolgálatok működésének és a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételeének feltételeiről szóló 62/2011. (XI. 10.) NEFMI rendelet alapján a fogyatékossgal élő személyek részére jelnyelvi tolmácsszolgáltatást nyújtó szervezetek pályázati úton történő támogatása, fogyatékossgügyi szakmai programok kezelés feladatainak támogatása.</p> <p>7. Az előirányzat célja a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, illetve a látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatásról szóló 490/2020. (XI. 11.) Korm. rendelet alapján az elemi látásrehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetek pályázati úton történő támogatása.</p> <p>8. Egyes szociális és fogyatékossgal élők társadalmi szervezeteinek támogatása</p> <p>Az előirányzat célja</p> <p>a) az Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége és tagszervezetei,</p> <p>b) a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége és tagszervezetei,</p> <p>c) a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége és tagszervezetei,</p> <p>d) a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége és tagszervezetei,</p> <p>e) a Magyar Szervátültetettek Országos Sport, Kulturális és Érdekvédelmi Szövetsége és tagszervezetei,</p> <p>f) az Autisták Országos Szövetsége és tagszervezetei,</p> <p>g) a Siketvakok Országos Egyesülete,</p> <p>h) az Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége és tagszervezetei,</p> <p>i) a Dévény Anna Alapítvány,</p> <p>j) a Kézzenfogva Alapítvány,</p> <p>k) a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum,</p> <p>l) az Afázia – Az Újrabeszélők Egyesülete és</p> <p>m) a Démoszthenész Beszédhibások és Segítőik Országos Érdekvédelmi Egyesülete működésének, valamint a célcsoport érdekében végzett szakmai programjai támogatása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).</p>	a) civil szervezet, b) közalapítvány, c) költségvetési szerv, d) köztestület, e) egyházi jogi személy, f) gazdasági társaság, g) nonprofit szervezet, h) egyesülés, i) egyéni vállalkozó, j) egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, k) határon túli természetes személy, l) jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, m) az MÖtv. szerinti önkormányzatok, azok társulásai és költségvetési szervei.	Az előirányzat terhére támogatási kérelem alapján egyedi döntéssel – támogatási okirattal vagy támogatási szerződéssel – vagy pályázat útján költségvetési támogatás nyújtható.	Igen.	Egy összegben vagy – időarányosan vagy teljesítésarányosan – részletekben, közvetlen kifizetéssel.	A költségvetési támogatás biztosítását szolgáló kötelezettség-vállalási dokumentumban meghatározottak szerint.	Az Ávt. 84. § (2) bekezdése szerinti biztosíték köthető ki.	Az F78a mező 6. és 7. pontja tekintetében: NSZI.	Igénybe vehető.	–

11. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat G:80 mezője helyébe a következő mező lép:

	(G
	<i>Kifizetésben részesülők köre)</i>
(80)	<p>Az F:80 mező 1. és 3. pontja tekintetében: egészségbiztosítási alap előirányzatainak kezelő szerve.</p> <p>Az F:80 mező 2. pontja tekintetében: Kamarák.</p> <p>Az F:80 mező 4., 6., 12. pontja tekintetében:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) civil szervezet, b) költségvetési szerv, c) jogi és természetes személy, d) egyházi jogi személy, e) az Mötv. szerinti önkormányzatok és azok társulásai, f) nemzetiségi önkormányzat, g) egyéni vállalkozó, h) szövetkezet, i) határon túli szervezet, j) határon túli civil szervezet, k) határon túli egyesület, l) határon túli egyház, m) a bevett egyház és annak belső egyházi jogi személye, n) a bevett egyház és annak belső egyházi jogi személye által fenntartott nonprofit gazdasági társaság. <p>Az F:80 mező 5. pontja tekintetében:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) központi költségvetési szerv, b) egyházi jogi személy. <p>Az F:80 mező 9. pontja tekintetében:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) egyházi jogi személy, b) civil szervezet, c) nonprofit gazdasági társaság, d) a bevett egyház és annak belső egyházi jogi személye által fenntartott nonprofit gazdasági társaság, e) a bevett egyház és annak belső egyházi jogi személye. <p>Az F:80 mező 10. pontja tekintetében:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) költségvetési szerv, b) az Mötv. szerinti önkormányzatok, c) egyházi jogi személy, d) a bevett egyház és annak belső egyházi jogi személye. <p>Az F:80 mező 11. pontja tekintetében: Közép- és Kelet-európai Onkológiai Akadémia Alapítvány.</p> <p>Az F:80 mező 13. pontja tekintetében: közforgalmú gyógyszerterát működtető vállalkozás.</p> <p>Az F:80 mező 14. pontja tekintetében: egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy.</p> <p>Az F:80 mező 17. pontja tekintetében: egyházi jogi személy.</p> <p>Az F:80 mező 19. pontja tekintetében:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) központi költségvetési szerv, b) egyházi jogi személy, c) egyházi felsőoktatási intézmény, d) bevett egyház és belső egyházi jogi személye.

12. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat G:82 mezője a következő i) ponttal egészül ki:

	(G
	<i>Kifizetésben részesülők köre)</i>
(82)	i) bevett egyház és belső egyházi jogi személye

13. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat K:82 mezője helyébe a következő mező lép:

	(K
	<i>Visszafizetés határideje)</i>
(82)	A kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint.

14. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat F:83 és G:83 mezője helyébe a következő mezők lépnek:

	(F	G
	<i>Előirányzat célja)</i>	<i>Kifizetésben részesülők köre)</i>
(83)	1. Az előirányzat terhére kerül biztosításra az egészségpolitikai területen jelentkező évközi kiemelt szakmai feladatok támogatása. 2. Civil szervezetek, alapítványok egészségpolitikai célú támogatása.	a) civil szervezet, egyesület b) közalapítvány, alapítvány

15. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat K:83 mezője helyébe a következő mező lép:

	(K
	<i>Visszafizetés határideje)</i>
(83)	A kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint.

16. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 83b sorral egészül ki:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	Áht. azonosító	Cím- név	Alcím- név	Jogcímsap.	Jogcím név	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás (közreműködő szervezete)
83b	404728				Drogmentes Magyarország Program	Az előirányzat felhasználásának célja a társadalom és az egyén jólétének védelme és javítása, a közegészség védelme és javítása, a társadalmi stabilitás és biztonság, az egészségműveltség fokozása, valamint a tudatosság növelése és a kábítószer-bűnözés felszámolása érdekében a) prevenciók tevékenység megvalósítása, b) a kezelés, az ellátás, a felépülés támogatása, valamint c) a kockázat- és ártalomcsökkentési beavatkozások és egyéb intézkedések, d) bűnmegelőzési, büntelődési, bűnrendezési, reintegrációs tevékenységek és ezekhez kapcsolódó feladatok megvalósítása. A költségvetési támogatás továbbadható (közreműködő bevonható).	a) civil szervezet, b) költségvetési szerv, c) egyházi jogi személy, d) nonprofit szervezet	Az előirányzat terhére támogatási kérelem vagy Korm. határozat alapján egyedi döntéssel – támogatási okirattal, támogatási szerződéssel – költségvetési támogatás nyújtható.	Igen	Egy összegben vagy – időarányosan vagy teljesítésarányosan – részletekben történő kifizetéssel.	A kötelezettség-vállalási dokumentumban meghatározottak szerint.	Az Ávr. 84. § (2) bekezdése szerinti biztosíték köthető ki.	–	Igénybe vehető	–

17. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat K:85 mezője helyébe a következő mező lép:

	(K
	Visszafizetés határideje)
(85)	A kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint.

18. A 13/2020. (V. 5.) BM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat K:86 mezője helyébe a következő mező lép:

	(K
	Visszafizetés határideje)
(86)	A kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint.

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának 4/2025. JEH határozata (Jpe.IV.60.030/2024/13. szám) a támogatási szerződésekhez kapcsolódó egyes biztosítékok jogi megítéléséről

A Kúria Jogegységi Panasz Tanács a Kúria P.VI. tanácsának előzetes döntéshozatali indítványa alapján meghozta a következő

jogegységi határozatot:

Ha a pénzügyi vállalkozás által a 2014–2020. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet alapján a polgári jogi szerződésnek minősülő támogatási szerződéshez kötődően a beruházási támogatásokhoz kapcsolódó előleg visszafizetésének biztosítékaként kiadott „Kezességvállaló nyilatkozat” az egységes működési kézikönyv 82. és 83.1. a) pontja alapján nem felel meg a Korm. rendelet 83. § (1) bekezdés a) pontja szerinti garanciavállaló nyilatkozatnak, de megfelel a 83. § (1) bekezdés d) pontja szerinti kezességnek, a jognyilatkozat kezességnek minősül. Erre a kezességre a speciális jogszabályok és a kezési nyilatkozat által nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény kezességre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria előtt Gfv.30.219/2023. számon indult felülvizsgálati eljárásban az eljáró tanács (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörében eljárva a 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő a jogegység érdekében, mert jogkérdésben el kíván térni a Kúria Pfv.20.706/2023/10. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozatától (a továbbiakban: referenciahatározat):
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:2. § (2) bekezdése, 6:8. § (1) bekezdése,
 - a 2014–2020. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdés 54. pontja, 83. § (1) bekezdése,
 - a Korm. rendelet 1. melléklet (a továbbiakban: egységes működési kézikönyv) 82. és 83.1. a) pontja értelmezése körében.
- [2] Az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő eljárást a Bszi. 32. § (2) bekezdése szerint felfüggesztette a jogegységi eljárás befejezéséig.

II.

- [3] A jogegységi eljárást indítványozó tanács előtt indult felülvizsgálati ügy lényegi tényállása szerint az alperes a perben nem álló kedvezményezett támogatási előleg kifizetésére vonatkozó kérelméhez két „Kezességvállaló nyilatkozatot” adott ki, amelyek 2. pontja értelmében a kötelezettség típusa a beruházási támogatásokhoz kapcsolódó előleg visszafizetési kezesség.
- [4] A felperes utóbb mindkét támogatási kérelem tekintetében szabálytalansági eljárást kezdeményezett, amelynek eredményeként 2021. július 23-án megállapította a szabálytalanságot, annak jogkövetkezményeként a támogatói okiratok visszavonását és az addig kifizetett támogatási összegekre vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségét. A visszafizetési kötelezettségnek a kedvezményezett, valamint a kezességvállalási nyilatkozatok alapján a fizetési felszólításnak az alperes nem tett eleget.

- [5] A felperes módosított keresetében 321.831.961 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, elsődlegesen a Korm. rendelet 83. § (1) bekezdés d) pontja szerinti garanciaszervezet által vállalt kezességre, másodlagosan a Ptk. 6:431. § (1) bekezdésében szabályozott garanciavállalásra, harmadlagosan a Ptk. 6:416. § (1) bekezdése szerinti kezességre alapítottnak.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.
- [7] Az elsőfokú bíróság 31.G.42.141/2021/27-I. számú ítéletével a keresetet elutasította.
- [8] Az elsőfokú keresetet azzal az indokolással tekintette alaptalannak, hogy a Korm. rendelet nem tartalmaz olyan egyértelmű rendelkezést, amely szerint a kezességvállaló egyoldalú nyilatkozatból kötelelem keletkezik, e vonatkozásban ezért a Ptk. szabályait kell figyelembe venni, amely szerint viszont a kezesség létrejöttéhez írásbeli szerződés szükséges, jelen esetben pedig az alperes egyoldalú jognyilatkozatban vállalt kezességet. Kiemelte: a Ptk. 6:94. § rendelkezéseiből következően az alakítás megsértésével kötött szerződés semmis. A felülvizsgálati eljárás tárgyát képező másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban kifejtette, hogy bár az alperes jognyilatkozata – tartalma alapján – megfelel a garanciavállalás jogszabályi kritériumainak (Ptk. 6:431. §), azonban nem lehet eltekinteni attól, hogy a Korm. rendelet a kezességet és a garanciavállalást ugyan azonos tartalommal szabályozza, ugyanakkor a kibocsátó személye tekintetében különbséget tesz: garanciát csak hitelintézet vállalhat; az egységes működési kézikönyv 83. (1) bekezdés a) pontja szerint a pénzügyi vállalkozás által kibocsátott garancia nem is fogadható el. Hangsúlyozta, hogy az alperes nem hitelintézet, hanem pénzügyi vállalkozás, tevékenységi engedélye szerint csak kezességvállalásra jogosult, garanciavállalásra nem, az alperes jognyilatkozatát így kezességvállalásként kellett értékelni. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Korm. rendelet azon elvárása, hogy a garanciaszervezet által vállalt kezesség feleljen meg a garanciavállalás tartalmi és formai követelményeinek, nem azt jelenti, hogy azt garanciavállalásként lehetne minősíteni, hanem inkább azt hivatott biztosítani, hogy ugyanolyan erős biztosítékul szolgáljon, mint egy garanciavállalás.
- [9] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság 14.Gf.40.363/2022/9/I. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és – a másodlagos kereset alapján – kötelezte az alperest 321.831.961 forint és kamata megfizetésére.
- [10] Rögzítette: a per tárgyát képező támogatási jogviszony a Ptk. 1:1. §-a szerinti polgári jogi jogviszony, amelynek kereteit közjogi szabályok teremtik meg a kötelelem alanyaira és tárgyra nézve. Indokolása szerint a Ptk. 1:2. § (2) bekezdése alapján pedig a polgári jogi viszonyokra vonatkozó jogszabályokat e törvénnyel összhangban kell értelmezni, amiből következik, hogy a Ptk. irányadó a Korm. rendelet szabályainak értelmezésénél is. A másodfokú bíróság az elsőfokú kereseti kérelem tekintetében egyetértett az elsőfokú bíróság elutasító döntésével, utalt annak helytálló indokaira. Kiemelte, a perbeli esetben az alperes által tett kötelezettségvállalások jogi megítélése volt vitás, nem a jognyilatkozatok tartalma. A másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában annyiban osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a Ptk. 6:431. § (1) bekezdése alapján az alperes jognyilatkozata tartalma alapján megfelel a garanciavállaló nyilatkozat jogszabályi kritériumainak [Ptk. 6:8. § (1) bekezdés].
- [11] Kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy a jognyilatkozatokat elsődlegesen a tartalmuk szerint kell minősíteni; még akkor sem a megnevezésnek van jelentősége, ha azt jogszabály tartalmazza, figyelemmel arra, hogy a Ptk. 1:2. § (2) bekezdése alapján a polgári jogi jogviszonyokra vonatkozó jogszabályokat a Ptk.-val összhangban kell értelmezni.
- [12] Rámutatott, hogy a Korm. rendelet hivatkozott rendelkezései a biztosíték támogató általi elfogadásának feltételeit írták elő a biztosítékot adó személyére vonatkozóan. A garanciavállaló nyilatkozat és a garanciaszervezet által vállalt kezesség közötti, a Korm. rendelet által meghatározott, lényegében csak a kibocsátó személyére vonatkozó megkülönböztetésből nem következik szerinte, hogy az alperes jognyilatkozata ne lenne garanciavállalásként értékelhető. Úgy ítélte meg, hogy a garanciavállaló nyilatkozat [Korm. rendelet 83. § (1) bekezdés a) pont] és a garanciaszervezet által vállalt kezesség [Korm. rendelet 83. § (1) bekezdés d) pont] között a tartalom és a forma tekintetében nincs eltérés, az egységes működési kézikönyv 89.2. pontja ugyanis a kezési nyilatkozat formai és tartalmi követelményei vonatkozásában visszautal a hitelintézet által kibocsátott garanciavállaló nyilatkozat szabályozására azzal, hogy garanciavállaló nyilatkozaton kezési nyilatkozatot, hitelintézeten pedig garanciaszervezetet kell érteni.
- [13] A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az egységes működési kézikönyv szabályozása alapján az a nyilatkozat volt biztosítékként elfogadható, amely kifejezett, visszavonhatatlan, önálló fizetési kötelezettségvállalást tartalmazott [83.1. b)] az alapjogviszony vizsgálata nélkül [83.1. e)]. Az alperes tehát meglátása szerint a kedvezményezett kötelezettségétől független, feltétel nélküli kötelezettséget vállalt, az alapjogviszony vizsgálata nélkül vállalta a teljesítést a felperes fizetési felszólítására, így nyilatkozata tartalma szerint nem kezességnak, hanem

- a Ptk. rendelkezései alapján garanciavállalásnak minősül, függetlenül attól, hogy az alperes a közjogi normák alapján végezhetett-e ilyen tevékenységet.
- [14] A fentiekből következően a másodfokú bíróság szerint az alperes garanciavállaló nyilatkozatával a jogviszony érvényesen létrejött, amelyre alapítva a felperes megalapozottan érvényesíthet igényt.
- [15] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [16] Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 3:97. § (1) bekezdését, 6:2. § (2) bekezdését, 6:8. § (1) bekezdését, 6:95. §-át, 6:108. §-át, 6:431. § (1) bekezdését, a Korm. rendelet 1. mellékletét képező egységes működési kézikönyv 82. pontját, a 83.1. a) pontját, 89.1. pontját, 89.2. pontját, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 3. § (1) bekezdés g) pontját, 3. § (3) bekezdését és 7. § (1) bekezdését, Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) 28. cikkét, a jelenleg már hatálytalan, az egyes fejlesztéspolitikai tárgyú kormányrendeletek egyes rendelkezéseinek veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 551/2020. (XII. 2.) Korm. rendelet 17. §-át, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 10. § (2) bekezdés f) pontját, 37. § (3) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § (1) bekezdését.
- [17] Érvelése szerint elsődlegesen azt a jogkérdést kell tisztázni, hogy az általa nyújtott biztosíték garanciavállaló nyilatkozat vagy garanciaszervezet által vállalt kezesség-e. Szerinte a másodfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget annak, hogy ki a jognyilatkozat kibocsátója, emellett, ha a jogalkotó szándéka az lett volna, hogy bárki adhasson biztosítékot, úgy nem tett volna különbséget a garanciavállaló nyilatkozat és a garanciaszervezet által vállalt kezesség között. Kiemelte, hogy a Ptk. 6:8. § (1) bekezdése alapján a jognyilatkozatát nem lehetett volna garanciaként értelmezni pusztán azért, mert a jognyilatkozat szövege megfelel a garancia törvényi követelményeinek, hiszen az nem következett a tényállásból és a felek akaratából. Rámutatott: az általa nyújtott biztosíték nem lehet garanciavállaló nyilatkozat, hanem csak garanciaszervezet által vállalt kezesség, amelynek létrejöttéhez viszont a Ptk. rendelkezései alapján írásbeli szerződés szükséges. Mindebből következően véleménye szerint a másodfokú bíróság indokolása és jogi következtetése ellentétes a Ptk., a Hpt. és a Korm. rendelet szabályozásával, a Korm. rendelet 83.1. a) pontja alapján ugyanis pénzügyi vállalkozás által kibocsátott garancia nem fogadható el.
- [18] Hivatkozott arra is, hogy a Ptk. 3:97. § (1) bekezdése alapján a hatósági engedélyhez kötött tevékenységet csak a véglegessé vált hatósági engedély alapján lehet megkezdeni, a közzétett lista alapján garanciaszervezetnek minősül, következésképpen az általa nyújtható egyetlen biztosítéktípus a kezességvállalás.
- [19] Az alperes a jognyilatkozat értelmezésével és a jogalkotó szándékával kapcsolatban arra hivatkozott: az, hogy a Korm. rendelet formai és tartalmi szempontból azonos módon szabályozza a két eltérő jogintézményt, nem jelenti azt, hogy figyelmen kívül lehet hagyni azok különbségét. Utalt rá, hogy maga a Korm. rendelet tesz különbséget a kibocsátók között. Az alperes nem volt jogosult garanciavállalásra, a szándéka sem arra irányult. A felperes beadványaiból és a Korm. rendelet szabályozásából értelmezése szerint az következik, hogy kezességvállalás történt. Fontosnak tartotta tisztázni, hogy a Korm. rendelet differenciál több biztosítéktípust, így a józan észnek ellentmond a másodfokú bíróság következtetése, amely összemosza a garanciavállalást és a kezességvállalást. Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság hivatkozása az uniós jogszabály kizárólag angol nyelvű változatára nem adhat alapot arra, hogy az alperes nyilatkozatát garanciavállaló nyilatkozatnak tekintse, hanem figyelembe kell venni, hogy a magyar jogrendszer különbséget tesz a két jogintézmény között.
- [20] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

III.

- [21] A Kúria Pfv.20.706/2023/10/II. számú referenciahatározatával – a jelenlegivel azonos tényállás és azonos tartalmú ítéletek mellett – a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Jogi indokolásában – a jogegységi eljárásban eldöntendő jogkérdés tárgyában – rögzítette: a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes jognyilatkozatával a másodlagos kereset alapjaként hivatkozott garanciavállaló nyilatkozatot tett-e.
- [22] A Hpt. 3. § (1) bekezdés g) pontjára, (3) bekezdésére, 7. § (1) és (2) bekezdésére, az egységes működési kézikönyv 82., 83.1. a), 85. és 89.1. pontjára utalással rögzítette: pénzügyi vállalkozás által kibocsátott garancia nem fogadható el. A Kúria felülvizsgálati tanácsa úgy ítélte meg: ha a hitelintézeti minőséggel kapcsolatban kétség merül fel, meg kell vizsgálni a garanciavállaló nyilatkozatot (kezesi nyilatkozatot) kibocsátó engedélyét arra vonatkozóan, hogy

milyen pénzügyi tevékenységeket végezhet. Ez azért is fontos, mert megítélése szerint a kezesi nyilatkozat és a garanciavállaló nyilatkozat tartalmilag megegyezik.

- [23] A felülvizsgálati tanács hivatkozott a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdésére, amely szerint a rendeletet a rendelet hatálya alá tartozó programok támogatásokra vonatkozó, kötelezően alkalmazandó európai uniós jogi aktusokban foglalt eltérésekre, továbbá egyéb iránymutatásokra figyelemmel kell alkalmazni és értelmezni. Rögzítette, hogy a 907/2014/EU rendelet (a továbbiakban: felhatalmazáson alapuló rendelet) biztosítékokról szóló IV. fejezete szerint ez a fejezet alkalmazandó minden olyan esetben, amikor az ágazati mezőgazdasági jogszabályok biztosíték nyújtását írják elő függetlenül attól, hogy a rendelkezések szövegében előfordul-e konkrétan a „biztosíték” kifejezés vagy sem. Hangsúlyozta, hogy a felhatalmazáson alapuló EU rendelet nem tesz egyértelmű különbséget a kezesség és a garancia között: 21. cikkében kizárólag a kezeset szabályozva rögzíti, hogy a kezesnek írásbeli garanciát kell vállalnia [21. cikk (1) bekezdés] a minimálisan meghatározott tartalmi elemekkel [21. cikk (2) bekezdés].
- [24] A felhatalmazáson alapuló EU rendelet szabályozása ugyanakkor szerinte jelentőséget tulajdonít az illetékes hatóság helye szerinti tagállam szabályozásának és a pénzügyi intézmények hatósági jóváhagyásának. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy a felhatalmazáson alapuló EU rendelet I. melléklete 2.D. ii. pontja a tagállam kifizető ügynöksége kötelezettségévé teszi olyan eljárások kialakítását, amelyek biztosítják, hogy kizárólag azoktól a pénzügyi intézményektől fogadnak el garanciákat, amelyek megfelelnek a rendelet IV. fejezetében foglalt feltételeknek, és amelyeket a megfelelő hatóságok jóváhagytak. A felhatalmazáson alapuló EU rendelet szabályozásából arra a következtetésre jutott, hogy a biztosítékot nyújtó személyének, valamint az általa végzett tevékenység tagállami hatósági jóváhagyásának (engedélyének) döntő jelentősége van, mert csak olyan pénzügyi intézménytől lehet biztosítékot elfogadni, amelyik a tagállami hatóság jóváhagyása alapján jogosult az adott biztosíték nyújtására.
- [25] A felülvizsgálati tanács rögzítette azt is, hogy az egységes működési kézikönyv az uniós követelményeknek tesz eleget azzal, hogy a garanciavállalást a Hpt. hatálya alá tartozó hitelintézet által adott garanciaként definiálja (82.), és kifejezetten kizárja a pénzügyi vállalkozás által kibocsátott garancia elfogadásának a lehetőségét [83.1. a)]. Mindebből következik szerinte, hogy bár a garanciaszervezet kezességvállalásának tartalma megegyezik a garanciavállaló nyilatkozat tartalmával, de az általa vállalt személyi biztosíték a kezesség. Megállapította, hogy erre a kezességre a speciális jogszabályok és a kezességi szerződés által nem szabályozott kérdések vonatkozásában a Ptk.-nak a kezességre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, hiszen nem kizárt a kezességgel kapcsolatos olyan speciális (jogszabályi vagy szerződéses) rendelkezés, amely a kezességet eltávolítja a biztosított követeléstől.
- [26] A Kúria felülvizsgálati tanácsa hangsúlyozta azt is, hogy a Ptk. 1:2. § (2) bekezdése nem zárja ki az egyes polgári jogi jogviszonyok speciális szabályozásának a lehetőségét, csak azt biztosítja, hogy e speciális normák értelmezése és alkalmazása ne kerüljön szembe a Ptk.-val, a speciális jogszabályok, továbbá a szerződő felek (egyező akarattal) eltérhetnek a Ptk.-nak a felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó szabályaitól [Ptk. 6:59. § (2) bekezdés]. Ebben a speciális szabályozási környezetben azonban a felülvizsgálati tanács szerint nem a jognyilatkozat tartalom szerinti minősítésének van döntő jelentősége, hiszen a biztosítékot nyújtó személyét és az általa nyújtott biztosíték lényeges tartalmi elemeit is – az uniós joggal összhangban értelmezendő – jogszabály határozza meg; a felhatalmazáson alapuló EU rendeletből és az ezzel összefüggő speciális nemzeti szabályozásból következően pedig a szabályozás célja, hogy a támogatások esetleges visszafizetését minden szempontból jogszerű, az uniós és a nemzeti jogszabályok által is elfogadható biztosítékok tegyék lehetővé.
- [27] A kifejtettek alapján a felülvizsgálati tanács rámutatott: az adott esetben az alperes pénzügyi vállalkozásként pénzügyi szolgáltatási tevékenysége körében csak kezesség vállalására volt jogosult, ennek megfelelően kezességvállaló nyilatkozatot tett, amelyet a jelen per megindulásáig mindkét fél kezességgént nevesített. Az ettől eltérő értelmezés – amely szerint az alperes által adható biztosíték szempontjából irreleváns, hogy milyen pénzügyi tevékenységre volt engedélye – ellentétes lenne a biztosítékok fentiek szerinti speciális szabályozásával és annak céljával.

IV.

- [28] A felvetett jogértelmezési kérdéssel összefüggésben az indítványozó tanács mindenekelőtt fontosnak tartotta tisztázni, hogy a jelen jogvitára négyrétegű jogi szabályozás irányadó:
- az alapvető jogforrás az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: KAP rendelet),

- ennek szabályait egészíti ki a felhatalmazáson alapuló rendelet,
 - a magyar szabályozásban a Korm. rendelet adja a felhatalmazáson alapuló rendelet végrehajtási szabályait, és
 - háttérjogszabályként érvényesül a Ptk.
- [29] A Korm. rendelet 3. § 54. pontja alapján a támogatási szerződés: a támogatások kedvezményezettjei és az irányító hatóság között létrejött, a támogatás felhasználását szabályozó polgári jogi szerződés. Ebből az indítványozó tanács szerint okszerűen következik, hogy a támogatási jogviszonyra vonatkozó XV. fejezetben belül szabályozott, aszerint nyújtható biztosítékok is, köztük a 83. § (1) bekezdés a) és d) pontjában szereplő garanciavállaló nyilatkozat és garanciaszervezet által vállalt kezesség is polgári jogi jogviszonyt hoznak létre, amelyre a Korm. rendeletben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. szabályai vonatkoznak.
- [30] A Korm. rendelet annak 202. § 10a. pontja értelmében az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kifizető ügynökségek és más szervek, a pénzgazdálkodás, a számlaelszámolás, a biztosítékok és az euró használata tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2014. március 11-i 907/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg; a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése szerint pedig e rendeletet az e rendelet hatálya alá tartozó programok támogatásokra vonatkozó, kötelezően alkalmazandó európai uniós jogi aktusokban foglalt eltérésekre, továbbá egyéb iránymutatásokra figyelemmel kell alkalmazni és értelmezni.
- [31] Az indítványozó tanács szerint nem kétséges, hogy az adott esetben az alperes pénzügyi intézményként és tevékenységi engedélye szerint ezen közjogi normák alapján kizárólag kezességet vállalhatott, ami azonban a jogerős ítélet felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képező rendelkezése szerint a Ptk. alapján semmis, mert a kezességvállalásra nem szerződésben, hanem egyoldalú nyilatkozatban került sor. Az alperes kötelezettségvállalása az egységes működési kézikönyv 83.1. a) pontja alapján – miszerint pénzügyi vállalkozás által kibocsátott garancia nem fogadható el – a Korm. rendelet szabályozása szerint garancianyilatkozatként sem volt elfogadható. Tény ugyanakkor, hogy a felperes az alperes által nyújtott biztosítékot elfogadta, hiszen a kedvezményezett által igényelt előleg összegeket a kedvezményezettnek kiutalta az alperes kötelezettségvállalására tekintettel.
- [32] Az indítványozó tanács szerint jogi álláspontja a referenciahatározatot hozó felülvizsgálati tanácsétól abban különbözik, hogy amennyiben egy polgári jogi jogviszony kereteit közjogi szabályok teremtik meg, úgy a jogviszony jogi minősítését kizárólag a közjogi szabályok határozzák-e meg, vagy a Ptk. 1:2. § (2) bekezdése alapján az minősíthető-e a Ptk. általános rendelkezései szerint más típusú, érvényes szerződésnek. Másként megfogalmazva: ha az adott nyilatkozat nem felel meg a Korm. rendelet által támasztott követelményeknek (azaz lényegében érvényes biztosíték nélkül került sor az előleg kifizetésére), mivel a közjog által is szabályozott polgári jogi jogviszonyról van szó – amely esetén a Ptk. 1:2. § (2) bekezdése alapján a polgári jogi viszonyokra vonatkozó jogszabályokat e törvénnyel összhangban kell értelmezni, valamint a Ptk. 6:2. § (2) bekezdése és 6:58. § (1) bekezdése alapján az egyoldalú jognyilatkozat alkalmas arra, hogy abból jogszabályban meghatározott esetekben kötelezettség keletkezzen a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére – a közjogi szabályoknak nem, de a Ptk. rendelkezéseinek maradéktalanul megfelelő polgári jogi jogviszony keletkeztet-e teljesítési kötelezettséget.
- [33] Az indítványozó tanács úgy látja: attól a kérdéstől, hogy a közjogi szabályok szerint milyen típusú, ki által, milyen tartalommal tett kötelezettségvállaló nyilatkozat fogadható el a támogató részéről a támogatás visszavonása, a támogatási szerződéstől történő elállás, illetve szabálytalanság esetén a visszafizetendő támogatás visszafizetésének biztosítékául, lényegesen eltérő kérdés az, hogy tulajdonítható-e joghatás a közjogi normáknak ugyan meg nem felelő kötelezettségvállalásnak, amely azonban maradéktalanul kielégíti a Ptk. 6:341. §-ában szabályozott garanciavállaló nyilatkozat jogszabályi feltételeit.
- [34] Az indítványozó tanács következtetése szerint a perbeli nyilatkozatok csak abban az esetben alkalmatlanok a Ptk. 6:435. §-ában írt joghatás kiváltására, csak abban az esetben nem keletkeztetnek a garancia alapján fizetési kötelezettséget, ha a Ptk. 6:9. §-a szerint irányadó 6:95. §-a szerint tilos szerződésnek minősülnek. Aszerint ugyanis az a szerződés semmis, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Más jogkövetkezmény mellett is semmis a szerződés akkor, ha a jogszabály ezt külön kimondja, vagy ha a jogszabály célja a szerződéssel elérni kívánt joghatás megtiltása.
- [35] Az indítványozó tanács kiemelte, hogy a Korm. rendelet a szabályainak megsértése esetére nem rendelkezik a biztosítéki nyilatkozat érvénytelenségéről. Miután pedig a Korm. rendelet éppen arra irányul, hogy a támogatási szerződések teljesítését, a támogatások megfelelő felhasználását, a jogsértések megakadályozását és a szerződésszegés jogkövetkezményeinek megvalósulását biztosítsa, ezzel – az indítványozó tanács szerint –

ellentétes lenne olyan értelmezés, amely szerint a Korm. rendelet célja arra irányulna, hogy a rendelkezéseinek nem megfelelő garanciavállalás joghatását, a fizetési kötelezettség kiváltását megtiltsa.

- [36] Az indítványozó tanács szerint nem volt vitás az sem a perben, hogy az alperes engedélye nem terjedt ki garancia vállalására, a Ptk. 3:97. § (1) bekezdése alapján a hatósági engedélyhez kötött tevékenységet csak a véglegessé vált hatósági engedély alapján lehet megkezdeni. A Hpt. 3. § (1) bekezdés g) pontja és (3) bekezdése rendelkezik arról, hogy kizárólag a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró MNB-nek a Hpt. alapján kiadott engedélyével végezhető pénzügyi szolgáltatás, valamint kiegészítő pénzügyi szolgáltatás, így kezesség és garancia vállalása is. Az engedélyhez kötött tevékenység, pénzügyi szolgáltatás körében engedély hiányában kötött szerződésekhez, jognyilatkozatokhoz sem a Ptk., sem a Hpt. nem fűz semmisségi jogkövetkezményt. A bíróságoknak a polgári jogi jogkövetkezmény alkalmazhatóságát minden esetben a törvényi tilalommal védett jogi érdek, az adott jogszabály rendeltetése alapján kell vizsgálniuk és eldönteniük (Gfv.30.432/2017/10.). Az indítványozó tanács mindezzel összefüggésben utalt az e körben irányadó bírói gyakorlatra, amely szerint hatósági engedélyhez kötött tevékenység esetén az engedély hiánya önmagában nem érinti az ügylet polgári jogi érvényességét (Gfv.30.295/2017/6.).
- [37] Részletesen kifejtette, hogy a közjogi normák megsértése nem jár semmisségi jogkövetkezménnyel, ezért – a referenciahatározattól eltérően – az indítványozó tanács álláspontja szerint a Ptk. 6:8. § (1) bekezdése alapján a jognyilatkozat tartalom szerinti értelmezésének és minősítésének van jelentősége. Hangsúlyozta, hogy az alperes a „Kezességvállaló nyilatkozatban” az abban nevesített támogatói okirathoz kapcsolódóan feltétel nélküli kötelezettséget vállalt arra, hogy a jogosult (felperes) által szabályszerűen aláírt első írásbeli felszólítására – az alapjogviszony vizsgálata nélkül – tizenöt banki munkanapon belül teljesít, amennyiben a jogosult nyilatkozik arról, hogy az alapjogviszony kötelezettje nem teljesítette az előírt kötelezettségét. Ez pedig az eljáró bíróságok egyező megállapítása értelmében a Ptk. 6:431. §-a szerinti garanciavállaló nyilatkozat tartalmi és formai követelményeinek megfelelő jognyilatkozatnak minősül. Azt az alperes – professzionális piaci szereplőként – üzletszerű tevékenysége keretében azért adta ki, hogy ezzel biztosítsa a támogatási előleg esetleges visszafizetését. A jognyilatkozat értelmezése körében az indítványozó tanács álláspontja szerint nem annak van ügödöntő jelentősége, hogy az alperes kezesi vagy garancianyilatkozatot kívánt-e kiadni, hiszen azoknak a sui generis uniós jogi jellegét alátámasztó KAP rendelet, a felhatalmazáson alapuló EU rendelet és a Korm. rendeletben rögzített tartalma – szemben a Ptk.-beli szabályozással – megegyezik, hanem annak, hogy az alperes a megkívánt tartalommal feltétlen fizetési kötelezettséget vállalt az előlegek kifizetésének biztosítékeként. Ennek alapján pedig az indítványozó tanács szerint az alperes a Ptk. 6:431. §-a alapján minősülő garanciát vállalt, amely alapján a Ptk. 6:435. §-a alapján köteles a teljesítésre. E körben szerinte helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság jogerős ítéletében {Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.363/2022/9/I., Indokolás [36]} arra is, hogy az EU rendelet más nyelvi változataiból is az a következtetés vonható le, hogy az uniós jogalkotó célja a megfelelő biztosíték nyújtására vonatkozott, függetlenül a biztosíték elnevezésétől (az angol nyelvű szövegváltozat kifejezetten a „guarantor” kifejezést használja).
- [38] Az indítványozó tanács álláspontja szerint a jogerős ítélet nem ellentétes sem a kötelező uniós jogszabályok, sem a vonatkozó Korm. rendelet céljával és rendelkezéseivel, nem vezet arra az eredményre, hogy bárki, bármilyen biztosítékot adhat a támogatási szerződések biztosítására, azaz figyelmen kívül maradnának a közjogi rendelkezések. A támogató által csakis a Korm. rendeletben nevesített biztosíték típusok fogadhatók el, de szerinte ez nem jelenti azt, hogy a már létrejött, és a támogatási összeg kifizetéséből következően „elfogadott” kötelezettségvállalás, bár polgári jogi értelemben érvényes jognyilatkozat, azért nem kötelezi a nyilatkozót, mert azt a támogató, a kötelezettség jogosultja az adott jogviszonyban a Korm. rendelet alapján biztosítékként nem fogadhatta volna el.
- [39] Másodlagos érvként az indítványozó tanács hivatkozott a Ptk. 6:88. §-ára, miszerint, ha a semmis szerződés más szerződés érvényességi kellékeinek megfelel, ez utóbbi érvényes, kivéve, ha ez a felek feltehető szándékával ellentétes. A kezesség a kötelező alakiség megsértése miatt érvénytelen, amint azt az elsőfokú bíróság megállapította ítélete [70] bekezdésében, amely döntéssel és indokaival a másodfokú bíróság egyetértett. A Ptk. 6:94. § (1) bekezdése alapján a szerződés alaki hibájának orvoslása nem történt meg. Így az érvénytelen kezességvállalás az indítványozó tanács szerint megfelel a garanciavállalás Ptk. 6:431. §-a szerinti érvényességi kellékeinek, és tartalmánál fogva nem ellentétes a felek feltehető szándékával (a felperes részéről biztosíték kikötése, az alperes részéről ellenszolgáltatás fejében biztosíték nyújtása).
- [40] Az indítványozó tanács kiemelte: azt az alperes sem vitatta, hogy biztosíték nyújtására vonatkozó kötelezettségvállaló jognyilatkozatot tett. Az indítványozó tanács álláspontja szerint azon túl, hogy az alperes által tett kötelezettségvállalás (jognyilatkozat) minősítésének kérdésében – a jogviszony sajátosságait is

figyelembe véve – a Ptk. alapján kell állást foglalni, a felek számára eltérési lehetőséget jelentő diszpozitivitás határainak megítélésében is érvényesülnie kell magánjogi jogelveknek. Utalt arra, hogy a Ptk. 6:2. § (1) bekezdése kötelemeletkeztető ténynek ismeri el az egyoldalú jognyilatkozatot is, amelyre a Ptk. 6:2. § (2) bekezdésének utaló szabálya folytán megfelelően alkalmazni kell a kötelemekre, a kötelek közös és a szerződés általános szabályait is. A Ptk. a piacgazdaság követelményeinek megfelelően a szerződési jog kiinduló elveként fogadja el a felek autonómiáját. Kifejtette, hogy ez a magánautonómia a szerződési szabadságban ölt testet, amely egyrészt a szerződéskötés szabadságát, a szerződő partner kiválasztásának szabadságát (Ptk. 6:59. §) és a szerződési tartalom alakításának szabadságát is magában foglalja [Ptk. 6:58. § (2) bekezdés első mondat], ez utóbbi szabály normatív tartalommal is megerősíti a felek szabadságát a szerződések tartalmának kialakítására vonatkozóan. A szabály lényege a típuszabadság, aminek az a következménye, hogy a felek megállapodásukat több nevesített szerződés elemeiből is összeállíthatják (vegyes szerződés), és köthetnek olyan szerződést is, amely egyik nevesített szerződéstípusnak sem felel meg (atipikus, nem nevesített szerződés). A Ptk.-ban a felek jogait és kötelezettségeit megállapító rendelkezések mind a kötelek közös szabályai, mind a szerződési általános szabályok, mind az egyes szerződéstípusok normái körében döntő többségükben diszpozitívak, ami a normák engedő jellegére tekintettel lehetővé teszi, hogy a szerződő felek a – jogaikat és kötelezettségeiket megállapító – szerződési szabályoktól egyező akarattal eltérjenek [Ptk. 6:58. § (2) bekezdés].

- [41] Ezzel együtt az indítványozó tanács rögzítette azt is, hogy a diszpozitivitásnak vannak korlátai: a Ptk. kogens szabályokkal, generálklauzulákkal (nyitott normákkal), alapveti rendelkezésekkel biztosít beavatkozási lehetőségeket a szerződéses jogvitát elbíró bíróságok számára, és végső soron ilyen beavatkozási lehetőség a bíróság számára adott jogértelmezési monopólium is; ezek közös jellemzője, hogy a jogrend védelme érdekében vehetők igénybe, ezekre támaszkodva lehet gátat szabni a diszpozitív szabályozás lehetőségével való visszaélésnek.
- [42] A fent bemutatott szerződési tartalom alakításának szabadsága (és az utaló szabály folytán a jognyilatkozatok tartalmának szabadsága) esetén az indítványozó tanács érvelése szerint a diszpozitivitás korlátját képezi az a jogértelmezési tétel, hogy a felek a szerződésük tartalmát csak addig alakíthatják szabadon, amíg az nem egy másik nevesített szerződéstípus Ptk.-beli mintaszabályozásának felel meg. Ennek ellenkezője elismerésével az indítványozó szerint sérülne a bíróságok szerződésminősítési jogosultsága, nevezetesen annak a szabálynak a tartalommal való kitöltése, hogy a szerződés jogi minősítésénél nem annak elnevezéséből vagy szóhasználatából, hanem az abban kikötött szolgáltatások tartalmi elemeiből, a felek által meghatározott jogok és kötelezettségek természetéből kell kiindulni.
- [43] Ezek alapján az indítványozó tanács a referenciahatározatban adott jogértelmezést azért sem tartja elfogadhatónak, mert a fenti magánjogi alapelvet sérti, ha a diszpozitivitás elvére hivatkozással a bíróság úgy fogadja el a szerződés minősítést a felek által meghatározott elnevezéssel, hogy az valójában egy másik nevesített kötelemnek felel meg, de legalábbis az abban kikötött szolgáltatások tartalmi elemeiből, a kinyilvánított jogok és kötelezettségek természetéből erre lehet következtetni. Egy ilyen jogértelmezés szerinte sérti az Alaptörvény 28. cikkét, mert a KAP rendelet, az annak kiegészítésére kiadott felhatalmazáson alapuló EU rendelet szerinti „biztosíték” autonóm uniós jogi fogalom, és az EU rendelet végrehajtására elfogadott magyar szabály józan észnek és közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgáló értelmezése nem vezethet arra, hogy azáltal az Európai Unió és ezen keresztül Magyarország pénzügyi érdeke, a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése szerinti értelmezési szabály, valamint a jogviszonyra háttérnormaként irányadó Ptk. alapveti rendelkezései közül a jóhiszeműség és tisztesség követelménye, továbbá a joggal való visszaélés tilalma sérüljön azáltal, hogy az egyértelmű jogalkotói céllal ellentétben az alperes az előlegek kifizetésének biztosítékeként ne legyen kötelezett fizetésre annak ellenére, hogy jognyilatkozatában feltétlen fizetési kötelezettséget vállalt.

V.

- [44] A legfőbb ügyész a Bszi. 37. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában a referenciahatározatban megjelenő állásponttal értett egyet.
- [45] Bemutatta a támogatási jogviszonyok alapvető szabályait. Kitért arra, hogy a releváns rendelkezéseket az államháztartási jogszabályok határozzák meg, és azon alapulnak az egyes támogatások igénybevételeivel kapcsolatos rendelkezések is. Rögzítette, hogy a vizsgált körben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) Korm. rendelet kibocsátásakor hatályos 109. § (2a) bekezdése felhatalmazta a kormányt arra, hogy rendeletben állapítsa meg a támogatási igények benyújtásának, elbírálásának, a pályázatok lebonyolításának, a beszámolásnak, a visszakövetelésnek és a felhasználás ellenőrzésének szabályait. Utalt arra, hogy a Korm. rendelet, amelynek hatálya az 1. § (1) bekezdés e) pontja alapján kiterjed a 2014–2020 programozási időszakban

az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (a továbbiakban: EMVA) származó források terhére történő kötelezettségekre is, teljes körű eljárásrendet alakított ki – egyebek mellett – a támogatási kérelem benyújtására és elbírálására, a támogatási jogviszony létrejöttére, a szabálytalanság kezelésére, valamint a támogatás felhasználásának ellenőrzésére. A Korm. rendeletben szabályozott támogatási jogviszony támogatási szerződéssel, egyes esetekben pedig, mint a vizsgált esetben is, támogató okirattal jön létre. Az Áht. 48. § (1) bekezdése, valamint 48/A. § (1) bekezdése egyértelműsíti, hogy az államháztartás alrendszerei terhére támogatói okirattal egyedi döntés alapján folyósított támogatás esetén létrejövő támogatási jogviszony polgári jogi jogviszony.

- [46] Rögzítette, hogy a támogatási jogviszonyban az Áht. 48/A. § (1) bekezdése alapján a kötelezettségvállalási jogkört gyakorló személy, azaz a támogató a támogatás nyújtására, a kedvezményezett pedig – ha a támogatás jellege egyébként nem zárja ki – a számára megállapított kötelezettség teljesítésére köteles. Utalt arra, hogy a 3385/2018. (XII. 14.) számú AB határozat [29] bekezdése szerint a támogatási szerződés sajátos szerződés, a szabálytalansági eljárás és annak jogkövetkezményei pedig sajátos eljárási forma, abban keverednek a polgári jogi és közjogi elemek. A közpénz felhasználásának módját a lebonyolításban részt vevő szervezet egy hatósági jellegű eljárásban ellenőrzi, a szerződésszegés jogkövetkezménye azonban közjogi jellegű és polgári jogi (elállás) is lehet. Az alapvetően polgári jogi szabályrendszer tehát közjogi elemeket is hordoz, amelynek oka az, hogy a támogatási szerződés tárgya a közpénz (uniós támogatás) felhasználása. Emlékeztetett, hogy az Áht. 48. § (4) bekezdését beiktató rendelkezéshez fűzött törvényi indokolás ki is emeli, hogy a támogatói okirattal létrejövő támogatási jogviszony esetén a polgári jogi bíróság hatáskörének kikötése a vegyes jogági jelleg miatt vált szükségessé. A pénzügyi támogatásokkal kapcsolatos perek hatásköri kérdéseiről szóló 1/2012. (XII. 10.) KMK–PK vélemény leszögezi, hogy a pénzügyi támogatásokra vonatkozó anyagi jogi szabályozás többirányú, a szabályozási megoldások és jogintézmények között a polgári jogra és a közigazgatási jogra tartozó elemek együttesen is jelen vannak, elsősorban a pénzügyi támogatással kapcsolatos biztosítékok, valamint a jogosulatlanul felhasznált támogatás visszakövetelése körében.
- [47] Fontosnak tartotta, hogy az egyes támogatási jogviszonyok akkor is, ha polgári jogi jogviszonynak minősülnek, a fentebb részletezettek szerint saját külön feltételrendszerrel rendelkeznek, amely miatt a feleket a szerződés alakításának szabadsága csak addig és annyiban illeti meg, amennyiben összeegyeztethető a támogató céljával, az adott forrás rendeltetésével és a vonatkozó jogszabályi követelményekkel. Támogatás megszerzésével a létrejövő támogatási jogviszony a támogatott személy számára a források kötött felhasználásának kötelezettségét eredményezi: a támogatási összeg csak meghatározott célra, a meghatározott szerződéses, illetve jogszabályi feltételek mellett, elszámolási kötelezettséggel használható fel. Utalt arra, hogy a jogalkotó szigorú szabályokat határoz meg a támogatási jogviszony másik alanya, a hatóság számára a támogatás megítélésére, annak folyósítására, a felhasználás ellenőrzésére, és egyúttal jogosultságot teremt a jogsértés egyoldalú megállapítására és pénzügyi konzekvenciái levonására is anélkül, hogy a szerződő fél hatósági jogkörben járna el. Kiemelte: a hatóság a jogviszonyt nem alakíthatja szabadon, hanem eljárása a jogszabályoknak alávetett, és csak a számára engedélyezett feltételek maradéktalan betartásán túl, a Korm. rendeletben nem szabályozott kérdésekben alkalmazhatja a támogatási jogviszonyban a polgári jogi háttérjogszabályokat.
- [48] Rámutatott: a Korm. rendelet 75. § (2) bekezdéséből, valamint 83. § (1), illetve (1a) bekezdéséből következően az EMVA-ból származó forrásból nyújtott támogatás esetén kizárólag előleg fizetése esetén kell biztosítékot nyújtani, a támogató okiratban pedig rendelkezni kell a támogatás visszavonása, illetve szabálytalanság esetén a visszafizetés biztosítékairól. A Korm. rendelet 83. § (1a) bekezdése eltérést nem engedő módon rögzíti a biztosítékok körét [a) és d)–f) pontok szerinti biztosítékok], azaz nem teszi lehetővé azt, hogy a támogatott ettől eltérő biztosítékot ajánljon fel. A Korm. rendeletben meghatározott kezesség és a garancia a kötelelem teljesítésének személyi biztosítéka, a biztosítéki jogviszony a jogosult és kezes (garantőr) között jön létre. Kezesség esetén kezességi szerződés (Ptk. 6:416. §), garancia esetén pedig garanciaszerződés vagy (egyoldalú) garanciavállaló nyilatkozat (Ptk. 6:431. §) hozza létre a biztosítékot. Kiemelte: a vizsgált esetben az előleg visszafizetésének biztosítéka a kedvezményezett által nyújtott kezességvállalási nyilatkozat volt, a biztosíték elfogadására az előleg kifizetésére irányuló kérelem benyújtását követően került sor.
- [49] Leszögezte: az előleg kiutalásának feltétele a Korm. rendeletben meghatározottak teljesítése volt, amelynek részét képezte a Korm. rendelet szerinti biztosíték nyújtása is, ettől eltérni nem lehetett. A kedvezményezett a közte és az alperes között létrejött, kezességvállalás nyújtására irányadó megállapodás keretében kibocsátott alperesi kezességvállalási nyilatkozatot nyújtotta be, amelyet a felperes azért fogadott be, mert az mindenben megfelelt a kezességvállalásra vonatkozó Korm. rendeleti kikötéseknek. Érvelése szerint a támogatási jogviszony alanyainak szándéka, valamint az alperes szándéka tehát egyértelműen és kizárólagosan kezességre, és nem általában biztosíték nyújtására vagy garancia vállalására irányult. Az, hogy a jogosult, azaz a hatóság és a kezes

között létrejött-e a biztosítéki szerződés, valóban a polgári jogi szabályok által meghatározott, azonban maga a biztosítéknyújtás és annak tartalma a Korm. rendelet és nem a Ptk. szerint értelmezendő.

- [50] Véleménye szerint az ítélező tanács azon álláspontja, amely szerint a Korm. rendelet 83. § (1) bekezdés a) és d) pontjában előírt garanciavállaló nyilatkozat és garanciaszervezet által vállalt kezesség is a Korm. rendeletben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. 1:2. § (2) bekezdése, a Ptk. 6:2. § (2) bekezdése és a Ptk. 6:58. § (1) bekezdése alapján a Ptk. 6:431. §-a szerinti polgári jogi jogviszonyt, azaz garanciaszerződést keletkeztet, nem áll összhangban sem a jogalkotói szándékkal, sem pedig a normaszöveggel. A Korm. rendelet előírja mind a támogatói okiratok egységes mintái, mind pedig a program- és projektvégrehajtási eljárás során használandó dokumentumok egységes tartalmi és formai követelményei előzetes meghatározását [Korm. rendelet 8. § (3) bekezdés 3. pont, valamint 47. § (1), (2a), (3) bekezdés; 75. § (1) bekezdés, 79. § (1) bekezdés]. Az egységes működési kézikönyv 89.2. pontja szerint nemcsak a kezesi nyilatkozat tartalmi elemeire kell alkalmazni a garanciavállaló nyilatkozatra vonatkozó rendelkezéseket, hanem teljeskörűen, azaz az egységes működési kézikönyv 83.1–87. pontjaira is kiterjed az alkalmazási kötelezettség. E körben a 85. pont előírja, hogy ha a hitelintézeti – az utaló rendelkezés folytán kezesség esetén a garanciaszervezeti – minőséggel kapcsolatban kétség merül fel, meg kell vizsgálni a garanciavállaló – az utaló rendelkezés folytán kezességvállaló – nyilatkozatot kibocsátó engedélyét arra vonatkozóan, hogy milyen pénzügyi tevékenységeket végezhet. A rendelkezésből a legfőbb ügyész szerint az következik, hogy a biztosíték elfogadásának alapfeltétele a szervezet feljogosítása, azaz az, hogy a jogszabályi követelményeknek megfelelően egyrészt garanciaszervezetnek minősüljön, másrészt pedig rendelkezze a tevékenység végzéséhez szükséges hatósági engedéllyel. Ebből arra következtetett, hogy a biztosítékot csak a tevékenység végzésére kifejezetten feljogosított jogalany nyújthatja, mégpedig abban a körben, amire a tevékenységi engedélye kiterjed. Márpedig az alperes tevékenységi engedélye garanciavállalásra nem terjed ki, és szándéka sem irányult garancia vállalására.
- [51] Végül kiemelte: az uniós jogszabályok közül mind a referenciahatározatot hozó, mind az ítélező tanács hivatkozik a 907/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 21. cikkének (1) bekezdésére. E jogszabályhely kifejezetten előírja a kezes eljárása körében a biztosíték nyújtásának helye szerinti tagállam illetékes hatóságának jóváhagyását a garancia vállalására. Az EU rendelet alkalmazása kötelező, ennek a magyar jogalkotó a Korm. rendelet szerinti garanciaszervezetek listájával tesz eleget. Az egységes működési kézikönyv 83.2. pontja alapján ugyanis a hatóság csak a garanciaszervezetek listáján szereplő feljogosítottól származó kezességvállaló nyilatkozatot fogadhat el. A garanciaszervezetek listája nemcsak hazai, hanem külföldi garanciaszervezeteket is tartalmaz, a szervezetek minősítésére egy előzetes minősítési eljárás eredményeként kerül sor.
- [52] A Korm. rendelet, az egységes működési kézikönyv, valamint a garanciaszervezetek listáját készítő szervezet nyilatkozata alapján a vizsgált esetre tehát a legfőbb ügyész szerint az állapítható meg, hogy a felperes és az alperes, valamint a kedvezményezett szándéka kezességvállalásra irányult, ennek tartalmát és feltételeit a Korm. rendelet eltérést nem engedő módon határozza meg. Az alperes nem volt jogosult garancia nyújtására, az tőle mint garanciaszervezettől nem is volt elfogadható, az alperes kezességvállaló nyilatkozatával pedig a Korm. rendelet szerinti kezességvállalás helyett nem jött létre a Ptk. szerinti garanciaszerződés.
- [53] Utalt az ítélező tanács álláspontjára, amely szerint, mivel a jogszabály a semmisség jogkövetkezményét nem fűzi az engedély nélkül végzett kiegészítő pénzügyi tevékenységhez, ezért a kezességvállalási nyilatkozat a polgári jog garanciavállalásra irányadó rendelkezései szerint érvényes. A legfőbb ügyész szerint az érvelés alapja az ún. kontár szerződésekkel kapcsolatos, kiforrott joggyakorlat, amely szerint a tevékenységi engedély hiánya nem teszi semmissé a kontár és a másik fél között létrejött szerződést. Jelen esetben azonban a Korm. rendelet nem a tevékenység végzésének feltételét, hanem – eltérést nem engedő módon – a nyújtandó biztosíték tartalmát, formáját, valamint a biztosítékot adó személyét határozza meg, ez utóbbit azzal, hogy kezességet csak a garanciaszervezetek listáján feltüntetett személy vállalhat.
- [54] A legfőbb ügyész szerint az uniós norma, valamint az arra figyelemmel megalkotott Korm. rendelet kötelező, eltérést nem engedő szabályai alapján a közjogi engedélyekkel rendelkező, és azoknak megfelelő garanciaszervezet kerülhet fel a listára, biztosítékot pedig csak az engedélye szerinti körben nyújthat. Az EU rendelet, a Korm. rendelet és az egységes működési kézikönyv eltérést nem engedő szabályaiból következően a garanciaszervezet kezességi nyilatkozat kibocsátásra jogosult. Ha a kezességvállaló nyilatkozat tartalma meg is feleltethető a garanciavállaló nyilatkozat tartalmának, arra a Ptk. garanciára vonatkozó szabályai nem alkalmazhatók, a kezességvállaló nyilatkozat alapján létrejött jogviszonyt kizárólag a Ptk. kezességre vonatkozó rendelkezései alapján kell megítélni. Az EU rendelet szerinti „biztosíték” és az annak végrehajtására elfogadott magyar jogszabály az egyértelmű jogalkotói célnak megfelelően csak a fentiek szerint értelmezhető.

- [55] A legfőbb ügyész álláspontját összefoglalva: a közjogi engedélyekkel rendelkező és azoknak megfelelő garanciaszervezet az engedélye szerinti körben jogosult biztosíték nyújtására. Az EU rendeletek, a Korm. rendelet és az egységes működési kézikönyv eltérést nem engedő szabályaiból következően a garanciaszervezet kezesség nyújtására jogosult. Ezért, ha a kezességvállaló nyilatkozat tartalma meg is feleltethető a garanciavállaló nyilatkozat tartalmának, arra a Ptk. garanciára vonatkozó szabályai nem alkalmazhatók.
- [56] A felperes nyilatkozatában egyetértett az indítványozó tanács álláspontjával. Hivatkozott a Kúria Gfv.30.063/2023/8. számú precedensképes határozatára, amely szerint a régi Ptk. 200. § (2) bekezdése értelmében semmis a szerződés, ha az jogszabályba ütközik, kivéve, ha ahhoz jogszabály más jogkövetkezményt fűz. A felperes szerint a határozat értelmében a következetes bírói gyakorlat alapján más jogági jogszabályokat, a konkrét esetben a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) felülvizsgálati kérelemben megjelölt rendelkezését sértő szerződés polgári jogi szempontból akkor érvénytelen, ha a más jogági törvény kifejezetten rögzíti, hogy az adott jogi norma megsértése egyúttal a szerződés érvénytelenségét is okozza, vagy ha ez a törvény értelmezéséből nyilvánvaló módon megállapítható.
- [57] Kitért arra is, hogy szerinte lehetséges a közjogi normában szabályozott fogalmat a magánjog rendszerében másként megítélni, figyelemmel arra, hogy „a közjog több fogalmat másként értelmez”, mint az arra vonatkozó magánjogi szabályozás. Álláspontja szerint nincs ellentmondás abban sem, ha egy intézmény a közjogi norma rendszerében az ott szabályozottak szerint kezességnek minősül, míg a magánjogi jogviszonyokban garanciavállalásnak.
- [58] Az alperes nyilatkozatában nem értett egyet az indítványozó tanács álláspontjával, ezért kérte, hogy a Jogegységi Panasz Tanács hozzon a Bszi. 40. § (1) bekezdése alapján határozathozatalt mellőző végzést.
- [59] A jogkérdés érdemét tekintve maradéktalanul egyetértett a referenciahatározatban kifejtett állásponttal, amely szerint az adott esetben az alperes pénzügyi vállalkozásként pénzügyi szolgáltatási tevékenysége körében csak kezesség vállalására volt jogosult, ennek megfelelően kezességvállaló nyilatkozatot tett, amelyet a per megindulásáig mindkét fél kezességként nevesített.
- [60] Az indítvány [25] bekezdésében kifejtett jogértelmezéssel összefüggésben utalt arra, hogy teljes mértékben osztja a referenciahatározatban foglalt álláspontot, amely szerint mivel a Korm. rendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely egyértelművé tenné, hogy a garanciaszervezet egyoldalú kezességvállaló nyilatkozatából kötelelem keletkezik, a Ptk. 6:2. § (2) bekezdése szerint nem állapítható meg, hogy önmagában az alperes kezességvállaló nyilatkozata alapján kezességi kötelelem keletkezne.
- [61] Az alperes egyetértett az indítványozó tanácsnak azzal a megállapításával, hogy a biztosítékokkal összefüggésben négy szintű szabályozást kell megvizsgálni. Ugyanakkor fontosnak tartotta leszögezni: sem a Korm. rendelet, sem az 1306/2013/EU rendelet nem ad támpontot a biztosítékok szabályozási koncepciójára vonatkozóan. A Bizottság felhatalmazáson alapuló rendeletének 21. cikke rendelkezik a kezesről, amely a magyar nyelvű változatban a „kezes” kifejezést, az angol változat „guarantor”-nek nevezi, a német verzió a biztosítékra a „Bürge” szót használja. A francia „caution” és az olasz az „Il fideiussore” kifejezés a biztosítékot (garancia és kezesség) gyűjtőfogalomként használják, ugyanúgy, ahogy az angol nyelv a „guarantee”-t. A bemutatott uniós szabályozáshoz képest határoz meg a Korm. rendelet további biztosítékokat, amelyek között nevesítésre kerül a felhatalmazáson alapuló rendelet alapján egyébként nem említett garancia. Utalt arra, hogy a magyar szabályozás egészítette tehát ki az uniós szabályozást további biztosítéktípusokkal, ezen kiegészítést azonban a magyar szabályozás aszerint differenciálta, hogy mely típusú személy, mely típusú biztosítékot nyújthatja. Az egységes működési kézikönyv 83.1. pontja kifejezetten kimondja, hogy a pénzügyi vállalkozás által nyújtott garancia nem fogadható el. Mindebből következően az alperes szerint a jogalkotó szándéka az volt, hogy meghatározza, hogy mely pénzügyi tevékenységet végző személy, milyen biztosítékot nyújthat, és e szándék mentén kifejezetten úgy foglalt állást, hogy pénzügyi vállalkozástól biztosítékként garancia nem fogadható el.
- [62] Annak tulajdonított jelentőséget, hogy a vonatkozó közjogi szabályozás, jelen esetben a Korm. rendelet miként szabályozza a biztosítékokat. Érvelése szerint, amennyiben elfogadnánk azt, hogy a közjogi normáknak ugyan meg nem felelő kötelezettségvállalás is nyújtható lenne, mivel az a Ptk.-ban szabályozott garanciavállaló nyilatkozat szabályainak megfelel, úgy az a lex specialis derogat legi generali alapelv áttörését jelentené.
- [63] Az alperes álláspontja szerint a Ptk. 6:95. § második mondatát az indítványozó tanács nem megfelelően kívánja alkalmazni a konkrét esetre, hiszen az arra vonatkozik, hogy akkor is semmis egy szerződés, ha a jogszabály más jogkövetkezményt fűz hozzá, mint a semmisség, de a jogszabály célja a szerződéssel elérni kívánt joghatás megtiltása. Mivel a Korm. rendelet nem rendelkezik arról, hogy mi a jogkövetkezménye a biztosítéki nyilatkozat vonatkozásában a szabályok megsértésének, azaz „más jogkövetkezmény” nincs a Korm. rendeletben meghatározva, így szerinte csakis a Ptk. 6:95. § első mondata alkalmazásának lenne helye, vagyis magának

a Korm. rendelet céljának a vizsgálata nem szükséges. Az alperes szerint a Korm. rendelet célját abban az esetben kellene vizsgálni, ha az a szabályainak megsértése esetére egyéb jogkövetkezményt tartalmazna.

- [64] Az alperes álláspontja szerint tévesen értelmezi az indítványozó tanács azt, hogy mivel nem történt meg a szerződés alaki hibájának az orvoslása, így az érvénytelen kezességvállalás megfelel a garanciavállalás Ptk. szerinti érvényességi kellékeinek, hiszen az tartalmánál fogva ellentétes a felek feltehető szándékával.

VI.

- [65] A Jogegységi Panasz Tanács a következőkre alapozta döntését.
- [66] Mindenekelőtt szükséges rögzíteni, hogy a jogegységi indítványt pontosan milyen keretek között, milyen szempontok szerint kellett elbírálni, illetve ezt követően melyek azok a tisztázást igénylő kérdések, amelyek megválaszolása nélkülözhetetlen a helyes jogértelmezés megtalálásához.
- [67] A Jogegységi Panasz Tanács részben az indítványozó tanács, részben az alperes nyilatkozatára figyelemmel fontosnak tartja tisztázni a Kúria jogegységi eljárásában irányadó szempontokat, értelmezési kereteket. Mind az indítványozó tanács, mind az alperes részletesen kifejtette az ügy tárgyának kiemelt társadalmi jelentőségét, az eldöntendő jogkérdéssel érintett, összesített értékében igen nagy összegű hitelállományt, a társadalom és az állami intézményrendszer széles körű érintettségét, a közjónak megfelelő jogértelmezést és az uniós forrásokkal való felelős gazdálkodás fontosságát. Az indítványozó tanács mindezekén túl utalt még a Ptk. alapelvi rendelkezései közül különösen a jóhiszeműség és tisztesség, valamint a joggal való visszaélés alapelve sérülésére „azáltal, hogy az egyértelmű jogalkotói céllal ellentétesen az alperes az előlegek kifizetésének biztosítékeként ne legyen kötelezett fizetésre annak ellenére, hogy jognyilatkozatában feltétlen fizetési kötelezettséget vállalt.”
- [68] E gondolatokkal összefüggésben a Jogegységi Panasz Tanács nélkülözhetetlennek tartja annak kimondását, hogy a Kúria jogegységi eljárása mindenkor a jogszabályok szabta keretek között, a felülvizsgálati ügyben felvetett jogértelmezési kérdés megválaszolására szorítkozik, ennek folytán a jogvitára irányadó és értelmezendő jogszabályoknak, jogi rendelkezéseknek, az ezekhez kapcsolódó jogalkotói indokolásoknak és bírói gyakorlatnak van közvetlen jelentősége. Természetesen a Kúria minden esetben a döntések kiemelt társadalmi jelentőségének tudatában határoz, ugyanakkor a jogértelmezési kérdés helyes eldöntését elsősorban a fentebb vázolt jogi keret és nem közvetlenül az üggyel érintett szerződések, hitelállomány nagy száma vagy értéke határozza meg. Ugyanígy nem lehet önmagában csak az uniós forrásokkal való felelős gazdálkodás, a közjónak megfelelő döntés követelményét figyelembe venni.
- [69] A jogszabályok, jogi normák értelmezésénél legáltalánosabb eligazodási pontként az Alaptörvény 28. cikke szerinti szabály említhető, amely szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Ez a rendelkezés visszaidézi azt a római jogi gyökerű jogértelmezési princípiumot, hogy a törvények ismerete nem azt jelenti, hogy „azoknak csak a szavait tudjuk, hanem hogy az értelmüket és céljukat is” (Digesta Iustiniani 1, 3, 17). Így a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Mindehhez képest a jogszabály céljával összefüggésben fogalmazza meg az Alaptörvény azt a kitételt, hogy a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Következésképpen a jogértelmezés körében a jogszabályok céljának meghatározásához segítséget nyújthat az a feltételezés, hogy az érintett szabály a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgál, ugyanakkor önmagában ezek a szempontok nem elegendők a helyes jogértelmezés kialakításához, csupán az értelmezési határhelyzetek feloldását segítik.
- [70] Ehhez képest mind a Ptk. Bevezető Rendelkezései (1:2. §) és a szerződési jog körében elhelyezett értelmezési szabályok [különösen a Ptk. 6:8. § (1) bekezdésében és 6:86. §-ában olvasható értelmezési szabály], mind az elemzett Korm. rendelet 3. § (3) bekezdésében olvasható rendelkezés egyfajta sajátos értelmezési iránytűként tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyeket az adott polgári jogi norma értelmezésénél irányadónak kell tekinteni.
- [71] A Ptk. Első Könyvében szereplő alapelvek iránymutató jellegével összefüggésben a Jogegységi Panasz Tanács a következőket tartja fontosnak kiemelni. Kétségtelen, hogy a Ptk. alapelvei olyan vezérmotívumokat tükröznek vissza (értve itt az igazságosság, az ésszerűség, a méltányosság és a jogbiztonság követelményét), amelyek áthatják a magánjogi jogviszonyok egészét, ezzel sajátos igazodási pontként meghatározva a magánjogi jogviszonyok értelmezésének főbb irányvonalait, egyszersmind legfontosabb jellegadó sajátosságait. Nem kérdéses, hogy ezeknek a motívumoknak minden egyes ügyben érvényesülniük kell. A Ptk.-hoz fűzött miniszeri indokolás szerint „a Bevezető rendelkezések meghatározzák e törvény célját, szabályozási területét és alapelveit. Ezek a normák adják meg a törvény általános kereteit, áthatják a részletszabályokat, megjelölik azok tárgyi és módszertani

jellegzetességeit. (...) A Bevezető rendelkezések között megfogalmazott alapelvek tömören kifejezik a törvény egészének eszmei alapját, szellemiségét, és közvetlen segítséget adnak a jogalkalmazás számára.” Jóllehet az alapelvek a fentiek szerint kiemelten fontosak, mégis utalni kell arra, hogy az indítványban nevesített alapelvek, így a jóhiszeműség és tisztesség követelménye (Ptk. 1:3. §), valamint a joggal való visszaélés tilalma (Ptk. 1:5. §) természete – nem vitásan primer jogi normatartalma ellenére – alapvetően hézagkitöltő jellegű, amelynek lényege szerint a jogvitákat leginkább a tételes részletszabályok alapján kell elbírálni, a miniszteri indokolás megfogalmazásában az alapelvek az ítélezési gyakorlatban mindenekelőtt „a konkrét normák értelmezésénél jutnak szerephez, különösen akkor, ha az adott szabály a bíróság számára kifejezetten mérlegelést enged.” A Ptk. indokolása kiemeli, hogy e törvény „elvi jellegű és jelentőségű kiindulópontnak tekinti, hogy a polgári jogi vitákat elsősorban az adott kérdésre vonatkozó konkrét normák alapján kell eldönteni.” Szigorúbban veszi tehát a Ptk. a speciális jogszabályt a jogalkalmazás elemi folyamatában az általános jogszabály elé helyező klasszikus római jogi gyökerű elvet, a *lex specialis derogat legi generali* tételét.

- [72] Mindezt azért volt szükséges tisztázni, mert a jogvitában felvetett jogértelmezési kérdés megválaszolásánál – a kérdés társadalmi jelentőségéhez hasonlóan – nem lehet kiindulni önmagában a Ptk. alapelveiből sem.
- [73] A Jogegységi Panasz Tanács a jogi keretek azonosítását követően meghatározta azokat a jogértelmezési kérdéseket, amelyekkel a Kúria kiemelt alaptörvényi feladatára figyelemmel a jogegységi eljárásban az indítványban feltett kérdés helyes megválaszolásához foglalkozni kellett. Ez a jelen esetben azért is kiemelten fontos volt, mert a téma komplexitására tekintettel az eljárásban szereplő személyek rendkívül részletes, sok kérdésre kitérő bemutatását adták az álláspontjuknak, e kérdések közül azonban több olyan is van, amely nem vet fel jogértelmezési bizonytalanságot, következésképpen megítélése már nem vitás, a Jogegységi Panasz Tanács állásfoglalását nem igényli. Az indítványban felvetett kérdés értelmezésénél nem mellőzhető viszont az alábbiak áttekintése:
- először, a támogatási szerződés jogi természete, jogági hovatartozása és ennek jelentősége a konkrét kérdés szempontjából,
 - másodszor, a Ptk. hatályának kérdése, a magánjogi és közjogi rendelkezések helyes megítélése,
 - harmadszor, a tilos szerződések kérdése, illetve az engedélyhez kötött tevékenység végzésének jelentősége az indítványban felvetettek szerint,
 - negyedszer, a Ptk. 6:88. § (2) bekezdésének, a semmis szerződés által leplezett szerződés megítélése,
 - ötödször, a szerződési szabadság jelentősége az adott kérdés szempontjából.
- [74] Először a Jogegységi Panasz Tanács a jogértelmezési kérdés érdemében a támogatási szerződés jogi hovatartozását vizsgálta.
- [75] E jogviszony sajátosságaihoz hozzátartozik, hogy a támogatási szerződés megkötését megelőzően a jogosultságra való elbírálás jellemzően közigazgatási jogviszonyt keletkeztet (Kfv.35.429/2020/6, Kfv.35.433/2020/6., Kfv.35.428/2020/6., Kfv.35.535/2020/6., Kfv.35.543/2020/6.), helyesen hivatkozik ugyanakkor az indítványozó tanács arra, hogy a megkötését követően a támogatási szerződés alapvetően polgári jogi természetű. Ezt megerősíti a legfőbb ügyész által is bemutatott szabályozási környezet, az Áht. 48/A. § (1) bekezdése, illetve az e szerződésekhez kapcsolódó alkotmánybíróági, bírósági gyakorlat, a Kúria korábbi széles körben végzett szakmai elemzései és iránymutatásai {e helyütt különösen: Kúria Pfv.20.886/2018/5., Pfv.20.362/2023/8., Pfv.20.912/2023/11., Gfv.30.029/2024/9., Alkotmánybíróság 3385/2018. (XII. 14.) AB határozat [29] bekezdés; a pénzügyi támogatásokkal kapcsolatos perek hatásköri kérdéseiről szóló 1/2012. (XII. 10.) KMK–PK vélemény; és a pénzügyi támogatásokkal kapcsolatos polgári és közigazgatási ügyek joggyakorlatát bemutató összefoglaló vélemény}.
- [76] A korábbi gyakorlatot megjelenítve a Korm. rendelet 3. § 54. pontja kifejezetten kimondja, hogy a támogatási szerződés a támogatások kedvezményezettjei és az irányító hatóság között létrejött, a támogatás felhasználását szabályozó polgári jogi szerződés. Ezzel a jogalkotó nem hagy kétséget a támogatási szerződések jogági hovatartozásáról, ugyanakkor mindez természetesen nem jelenti azt, hogy – a legfőbb ügyész véleményével egyezően – a támogatási jogviszonyban nem keverednek magánjogi és közjogi elemek, az a magánjog és a közjog határán helyezkedik el, ebből következően pedig az alapvetően polgári jogi szabályrendszer közjogi elemeket is hordoz, ennek indoka a támogatási szerződés közvetett tárgya, az uniós forrásból származó közpénz felhasználása, legeklektánsabb elemei pedig a támogatás megítélésére, felhasználásának ellenőrzésére és megvonására irányuló hatósági jogkörök, eljárások.
- [77] A Jogegységi Panasz Tanács egyetértett az indítványozó tanács álláspontjával abban is, hogy a támogatási jogviszonyhoz szorosan kapcsolódó biztosítékok, így a garanciavállaló nyilatkozat és a kezesség is polgári jogi jogviszonyt hoznak létre az irányító hatóság és a garantőr, valamint a kezes és az irányító hatóság között. Ez következhet egyrészt a kezesség esetében a biztosíték járulékos jellegéből (ugyanaz a garanciavállalás mint

absztrakt elköteleződés esetére nem mondható el), másrészt abból is, hogy a támogatási jogviszonyban mint polgári jogi jogviszonyban a kötelezett (kedvezményezett) teljesítési képességet biztosító, a kötelezettség teljesítési fedezetének megerősítésére szolgáló személyhez kötött vagyoni biztosítékként jelennek meg.

- [78] A kifejtettek alapján a polgári jogi jogviszonynak minősülő támogatási szerződést és a fentebb nevesített biztosítékait alapvetően a polgári jog rendelkezései alapján kell megítélni.
- [79] Másodszor a Jogegységi Panasz Tanács azt vizsgálta, hogy az elemzett polgári jogi jogviszonyokat milyen jogszabály alapján kell megítélni, különösen, hogy a magánjog anyajogának tekintett Ptk. mellett milyen jelentőséget kell tulajdonítani a ránézésre közjogi karakterisztikájú rendeleti szabályoknak.
- [80] E körben a referenciahatározatot meghozó tanács és az indítványozó tanács álláspontja – utóbbi szerint – abban tér el, hogy ha egy polgári jogi jogviszony kereteit közjogi szabályok teremtik meg, akkor a jogviszony minősítését kizárólag a közjogi szabályok határozzák-e meg, vagy a jogviszony a Ptk. rendelkezései alapján minősíthető-e más polgári jogi szerződésnek. A kérdéssel összefüggésben a Jogegységi Panasz Tanács nagyon fontosnak tartja tisztázni az alkalmazott jogszabályok hatályát és jogági hovatartozását, ezt követően pedig az egymáshoz való viszonyukat.
- [81] Arra helyesen utal az indítványozó tanács, hogy a Ptk. a magánjog alapkódexe, ezt fejezi ki az 1:2. § (2) bekezdésében megjelenő úgynevezett québeci klauzula, amely szerint a polgári jogi viszonyokra vonatkozó jogszabályokat e törvénnyel összhangban kell értelmezni. Ez a rendelkezés egyfelől kötelezettséget ró a jogalkotóra, mert a polgári jogszabályokat az említett bekezdésben megjelenő viszonyrendszerre tekintettel mindenkor a Ptk. rendelkezéseire figyelemmel kell megalkotnia, másrésztől fontos előírást fogalmaz meg a jogalkalmazók számára is, amikor kifejezi, hogy a polgári jogi tárgyú rendelkezéseket mindenkor a Ptk.-ra figyelemmel, azaz annak szellemiségét, fogalomrendszerét és szabályait figyelembe véve kell értelmeznie és alkalmaznia.
- [82] E körben azonban nagyon hangsúlyosan mutat rá a Jogegységi Panasz Tanács arra, hogy a Ptk. hivatkozott rendelkezéséből egyáltalán nem következik az, hogy a kódexen kívül más jogszabály ne tartalmazhatna polgári jogi rendelkezéseket. Ezzel éppen ellenkezőleg: az idézett rendelkezés azt biztosítja, hogy a polgári jogi viszonyokra külön jogszabályokban meghatározott normák értelmezése és alkalmazása ne kerülhessen szembe a Ptk. céljával (Legfelsőbb Bíróság Gfv.33.538/1999.).
- [83] Egy adott jogszabály jogági hovatartozását és ebből következően a jogszabályi rendelkezések között elfoglalt helyét a jogszabály szövegében megjelenő magatartási szabály, azaz a norma tartalma határozza meg. A polgári jogi norma a mellérendeltség és egyenjogúság elve szerint szabályozza a személyek alapvető vagyoni és személyi viszonyait, a szerződési jog körébe tartozó szerződési jog rendezi különösen, hogy a jogalanyok milyen feltételek mellett, milyen módon köthetnek egymással szerződést, az egyes szerződésekben kik szerepelhetnek félként, a szerződés közvetlen és közvetett tárgyát, a teljesítés feltételeit, ennek elmaradásának következményeit, a szerződés egyes létszakaszaihoz kapcsolódó rendelkezéseket, illetve a szerződést megerősítő biztosítékok szabályait is. Ez a normatartalom teremt közvetlen kapcsolatot egyfelől a Ptk., másfelől a jogviszonyt szabályozó egyéb polgári jogi szabályozókkal. Természetesen mindehhez kapcsolódhatnak közjogi jellegű szabályok, például a szerződő partner kiválasztásának sajátos folyamatahoz vagy a támogatás felhasználása ellenőrzéséhez kapcsolódóan. Ettől még a szerződéssel összefüggő, fent említett kérdéseket rendező normák polgári jogi rendelkezésnek minősülnek, mind a szerződésben, mind az ahhoz kapcsolódó biztosítéki megállapodásokban a mellérendeltség és egyenjogúság elve érvényesül: a hatóságnak nincs egyoldalú hatalmassága a támogatási jogviszony alakítására, eljárása a jogszabályoknak alávetett.
- [84] Mindebből következően a Jogegységi Panasz Tanács nem ért egyet az indítványozó tanács egyik alapvető kiindulási pontjával, nevezetesen, hogy „a közjogi szabályoknak nem, de a Ptk. rendelkezéseinek maradéktalanul megfelelő polgári jogi jogviszony keletkeztet-e teljesítési kötelezettséget”, vagy más megfogalmazásban „tulajdonítható-e joghatás a közjogi normáknak ugyan meg nem felelő kötelezettségvállalásnak, amely azonban maradéktalanul kielégíti a Ptk. (...) feltételeit.” Az indítványozó tanács ezzel az éles különbségtétellel nincs figyelemmel arra, hogy egy-egy jogforráson belül keveredhetnek a közjogi és polgári jogi rendelkezések, a szerződéshez és ennek biztosítékaihoz kapcsolódó normák pedig polgári jogi előírásokat tartalmaznak. A Korm. rendelet a Ptk. 1:2. § (2) bekezdésére figyelemmel a Ptk. fogalomrendszerével összhangban határozza meg a biztosítékok egyes fajtáit, és – ahogy arra a legfőbb ügyész is helytállóan rámutat – nemcsak a tevékenység gyakorlásáról szól, hanem a biztosíték típusát, formáját, tartalmát és feltételeit is rendezi. Ezek olyan polgári jogi normák, amelyek Ptk.-val való összhangba hozása, az egyes rendelkezések együttes értelmezése és viszonyrendszere a fentebb említett Ptk. jogszabályhelyet szem előtt tartva kizárólag – az alperes által is hivatkozott – általános-különös, eredetére is utalva latinul a *lex specialis derogat legi generali* elve alapján oldhatók fel. Ebből következően a Korm. rendelet szabályai valódi speciális szabályok a Ptk.-hoz képest, amelyek

nem szakíthatók el a Ptk.-tól, de más oldalról megközelítve nem is tehetők félre az alapján, hogy az ügylet polgári jogi minősítésére a Ptk. szerint kerülhet sor.

- [85] Mindez praktikusán azt jelenti, hogy a biztosítékok körében a Korm. rendelet szabályait kell alkalmazni az ott előírt jogosultsági feltételek, forma és tartalom szerint, a Ptk. rendelkezései pedig annyiban alkalmazhatók, amennyiben a felmerülő kérdést a speciális szabály nem rendezi.
- [86] Harmadszor a Jogegységi Panasz Tanács azt a kérdést vizsgálta meg, hogy a garanciavállaló nyilatkozattal összefüggésben miként kell alkalmazni a Ptk. 6:95. §-ának rendelkezéseit, más megfogalmazásban: helytálló-e az indítványozó tanácsnak az a következtetése, hogy a perben vizsgált nyilatkozat csak akkor nem keletkeztet a Ptk. bankgaranciára vonatkozó szabályai szerint fizetési kötelezettséget, ha az a Ptk. 6:9. §-a alapján a 6:95. § szerint tilos szerződésnek minősül.
- [87] A Ptk. 6:9. §-a szerint a jognyilatkozat hatályára, érvénytelenségére és hatálytalanságára – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a szerződés általános szabályait kell megfelelően alkalmazni. A Ptk. 6:95. §-a értelmében pedig semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Más jogkövetkezmény mellett is semmis a szerződés akkor, ha a jogszabály ezt külön kimondja, vagy ha a jogszabály célja a szerződéssel elérni kívánt joghatás megtiltása. Az idézett szabályok alapján egyértelmű, hogy a konkrét esetben vizsgált jognyilatkozatok érvénytelenségének megítélésére is a Ptk., szerződési jog körében elhelyezett rendelkezéseit, így ebben az esetben a 6:95. §-át kell alkalmazni. Szükséges azonban e § normatartalmának tisztázása, részben az indítványozó tanács, részben az alperes nyilatkozatában előadott, ellentétes álláspontokra figyelemmel.
- [88] A felek által megkötött szerződések nagy része képes kiváltani a szándékolt joghatást, ez azonban nem minden esetben van így. Előfordul, hogy a magánjog közbeiktat egy biztonsági szűrőt, egyes esetekben éppen a társadalmilag nemkívánatos joghatások elfojtására. Ez a biztonsági szűrő az érvénytelenség: az érvénytelen szerződés a törvény által meghatározott, a szerződéskötéskor fennálló ok miatt nem váltja ki a kívánt joghatást. A Ptk.-ban az érvénytelenség szabályai kógenssek, azoktól – szűk körű, a konkrét esetben érdektelen kivételtől eltekintve – a felek egyező akarattal sem térhetnek el. Ez abból következik, hogy a Ptk. 6:59. § (2) bekezdése az eltérést alapvetően a felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezésektől engedi meg {a diszpozitivitásról lásd: 15/2024. JEH (Jpe.IV.60.004/2024/11. szám) [35] bekezdés}. A magyar magánjog a semmisség és a megtámadhatóság esetei között különböztet, előbbi lényege, hogy a szerződés a törvény erejénél fogva ipso iure érvénytelen, megállapításához külön eljárásra nincs szükség, joghatást az ilyen szerződés nem vált ki {a szerződés létszakaszairól együttesen lásd: 15/2024. JEH (Jpe.IV.60.004/2024/11. szám) [36] bekezdés}.
- [89] A Ptk. 6:95. §-a alapján érvénytelen tilos szerződések esete olyan semmisségi okot jelenít meg a törvényben, amely – a későbbiekben tárgyalt – szerződéses szabadságnak szab gátat azzal, hogy bizonyos körben a felek magánautonómiából fakadó szerződéses mozgásterét korlátozza, ebből következően pedig bizonyos joghatásokat tilalmaz. Ügyleti oldalról leegyszerűsítve: jogszabállyal ellentétes szerződést a felek nem köthetnek, jognyilatkozatot pedig nem tehetnek. A korlátozás természetesen nem öncélú, annak jellemzően a felek jogviszonyán túlmutató társadalmi-gazdasági jelentősége van.
- [90] A Ptk. hivatkozott jogszabályhelye első mondata nem minden esetben kapcsolja a tilos szerződéshez a semmisség szankcióját. Erre jellemzően akkor nem kerül sor, ha jogszabály a szerződés tilos voltát más szankcióval sújtja. A Ptk. egyes esetekben kifejezetten rendelkezik a semmisségről, például a kógens szabályok rendszerint hozzákapcsolják a kimondott tilalomhoz a semmisség következményét, egyes esetekben többszankciókról is szólnak (például a 6:115. §-a rendelkezik az érvénytelen szerződéssel a másik félnek okozott kár megtérítéséről is). Elsősorban a gazdasági élet szerződéseire mondja ki a Ptk. 6:95. § második mondata, hogy más jogkövetkezmény mellett is semmis viszont a szerződés akkor, ha a jogszabály ezt külön kimondja, vagy ha a jogszabály célja a szerződéssel elérni kívánt joghatás megtiltása. Nem kell tehát a semmisség tényét a jogszabálynak kifejezetten kimondania. Azt a kérdést, hogy egy jogszabály célja kifejezetten a szerződéssel elérni kívánt joghatás megtiltása-e, a Ptk. Szakértői Javaslatára alapján az adott jogszabály egyedi értelmezése útján lehet megválaszolni, és konkrétan kell vizsgálni, hogy a jogalkotói szándék a szerződés ügyleti hatásának megszüntetésére is kiterjed-e.
- [91] A kifejtettek alapján a Jogegységi Panasz Tanács nem ért egyet az indítványozó tanács álláspontjával, amely szerint a Korm. rendelet nem rendelkezik a biztosítéki nyilatkozat érvénytelenségéről, célja pedig a támogatási szerződések teljesítésére irányul, következésképpen nem vezethető le olyan jogértelmezés, amellyel a Korm. rendelet a fizetési kötelezettség kiváltását, közelebből a garanciavállalás joghatását megtiltja. Egyfelől nem szükséges az érvénytelenség kifejezett kimondása, másfelől a Korm. rendelet által elérni kívánt célt éppen az szolgálja, ha kizárólag a rendelet Ptk.-hoz képest speciális szabályai szerint történik a biztosíték nyújtása, az arra feljogosított személyek által a Korm. rendeletben meghatározott formában és tartalommal. A Korm. rendelet nem a garancia

megfizetését tiltja meg, hanem eleve nem engedélyezi a garanciavállalást a rendeleti szabályoknak meg nem felelő pénzügyi vállalkozások részére. A Jogegységi Panasz Tanács egyetért a legfőbb ügyész álláspontjával, amely szerint ezektől a szabályoktól az adott jogviszonyban nem lehet eltérni, a szabályozás olyan szigorú kereteket teremt, amelyek lehetővé teszik a támogatások kiutalása feletti hatósági kontrollt, egyszersmind összhangban vannak a magánjogi szabályokkal is. Természetesen ezzel együtt nem kizárt, hogy a Korm. rendelet szabályait valamelyik fél nem megfelelően alkalmazza, például kifejezett jogszabályi feladata ellenére az irányító hatóság nem győződik meg a biztosítékot nyújtó személy jogosultságairól, vagy a biztosíték alakiságának megtartásáról. Mindez azonban nem eredményezheti a szabályozás logikájának felülírását és az irányadó jogszabályok olyan sajátos, szabad értelmezését, amely a jogalkotónak, éppen a Korm. rendeletben megjelenő, eltérést nem engedő rendelkezésekből következően nyilvánvalóan nem állt szándékában.

- [92] A fentiekből következően a Korm. rendelet magánjogi szabályaiba ütköző jognyilatkozat érvénytelen, így a jognyilatkozat eltérő értelmezése nem merülhet fel.
- [93] A Jogegységi Panasz Tanács a tilos szerződésekhez szorosan kapcsolódó még egy kérdést vizsgált: a konkrét esetre vonatkoztatható-e az a gyakorlat, amely szerint a tevékenységi engedély hiánya nem befolyásolja a polgári jogi ügylet érvényességét. A felvetett problematika a „kontár szerződések” gyakorlata néven híresült el a jogirodalomban és a joggyakorlatban. Lényege szerint, ha a jogszabály olyan tilalmat tartalmaz, amelynek sérelme csak az adott igazgatási norma funkciójának betöltése érdekében jogellenes, és ezért csak a külön jogág által előírt szankciók kapcsolódnak hozzá, akkor a polgári jogi semmisség alkalmazására nincs szükség. Ilyen eset áll fenn tipikusan akkor, amikor egy jogszabály csak az egyik szerződő félre ír elő valamilyen közjogi feltételt, például vállalkozói igazolvány meglétét, de egyébként a szerződéses szolgáltatás tárgyát képező magatartás nem tilos.
- [94] Az indítványozó tanács helyesen mutatta be az idézett esetkörü vonatkozó bírói gyakorlatot, a kialakított jogértelmezést egyfajta analógiaként alkalmazva a jelenlegi helyzetre. Helyesen mutatott rá arra, hogy a pénzügyi szolgáltatások körében sem a Ptk., sem a Hpt. nem fűz semmisségi jogkövetkezményt az engedély nélkül végzett tevékenység folytán megkötött ügyletkez, ehhez számos újabb kúriai precedensre is hivatkozik. E körben kell utalni arra is, hogy a Magyar Királyi Kúria jogegységi tanácsa az 53. számú polgári döntvényében a hatósági engedélyköteles tevékenységekre (bankügyletek, értékpapír kereskedés, pénzkölcsön és ingatlanközvetítés) is kiterjedően kifejtette: „ha bizonyos ügyletekkel való iparszerű foglalkozást jogszabály hatósági jogosítványhoz (iparigazolványhoz, iparendedélyhez, vagy másnemű hatósági engedélyhez) köt, akkor az a körülmény, hogy az ügyletet – esetleg iparszerűen űzött foglalkozása körében – olyan személy kötötte, aki az említett hatósági jogosítvánnyal nem rendelkezik: magának az ügyletnek érvényességét nem érinti, kivéve, ha az a jogszabály az ügyletet kifejezetten semmisnek nyilvánítja, vagy ha az ügylet tartalma más jogszabályba, vagy a jóerkölcökbe ütközik, vagy ha a magánjog szabályai szerint megtámadható”. Az indokolás egy részlete szerint: „általános magánjogi szabály, hogy a törvényes tilalomba ütköző szerződés, amennyiben a törvény mást nem rendel, semmis. Ez a szabály azonban magára a konkrét szerződésre vonatkozik, vagyis a megkötött ügylet tartalmának kell tilosnak lenni: éspedig ez a tilalom vonatkozhatik arra, hogy a jogszabály a szerződés megkötését egyenesen eltiltja, vagy hogy a szerződésnek olyan szolgáltatás a tárgya, amely a törvény szerint tilos. Minthogy azonban ezekben az esetekben is a semmisség csak akkor következik be, ha a jogszabály mást nem rendel: ennél fogva minden egyes jogszabály előírta tilalomnál az illető jogforrás értelmezése alapján kell megállapítani vajon a jogszabály a tilalommal az abba ütköző szerződést meg akarta-e fosztani ügyleti hatályától is.”
- [95] A fentiek alapján a Jogegységi Panasz Tanács szerint az indítványozó tanács analóg megközelítése téves. Az adott esetben a Korm. rendelet – a korábbiakban tisztázottak szerint – polgári jogi szabály, amely nem csupán a tevékenység végzésének feltételeit határozza meg az egyik félre nézve, hanem azt is, hogy az adott ügylet ki által, milyen biztosítékkal biztosítható, ennek mi lehet a formája és a tartalma. Következésképpen messze túlmege a tevékenység engedélyezésének hatósági szabályrendszerén, az elemzett biztosítékoknak tartalmuk szerint is meg kell felelniük a Korm. rendelet szabályainak, a jogvita lényege a biztosíték tartalmának és nem a biztosítéknyújtó személyének a helyes megítélése.
- [96] Negyedszer a Jogegységi Panasz Tanács azt a felvetést elemezte, hogy ha a fentiek szerint semmis szerződés (jognyilatkozat) más szerződés érvényességi kellékeinek megfelel, ez utóbbi érvényes, kivéve, ha ez a felek feltehető szándékával ellentétes. Az indítványozó tanács mindezt azért vetette fel, mert ha a kezességi szerződés alaki hiba miatt érvénytelen is ugyan, a jognyilatkozatot garanciavállaló nyilatkozatként lehet értelmezni a felek akaratára figyelemmel, ebből következően pedig a garantőr kötelezhető a teljesítésre.
- [97] Ez, az indítványozó tanács által felidézett szabály tételesen a Ptk. 6:88. § (2) bekezdésében szereplő úgynevezett conversio szabálya, célja pedig – a joggyakorlatban és a jogirodalomban bevált fordulat szerint – a semmis szerződés „megmentése”. A rendelkezés elvi alapja annak felismerése, hogy a semmisség a felek viszonyában

igen szigorú szankció, ezért helyette, ha lehet, a felek megállapodásának tényleges érvényesülését mozdítja elő a törvény.

- [98] A Jogegységi Panasz Tanács az indítvány fenti érveivel összefüggésben a következőkre mutat rá. Egyrészt nem teljesül a norma hipotézisének az az eleme, hogy a semmis szerződés más szerződés érvényességi kellékeinek megfelel. A korábban, szándékoltan a 6:88. § (2) bekezdése elemzését megelőzően bemutatott jogi okfejtések értelmében a Ptk. és a Korm. rendelet alapján nincs olyan szerződési vagy jognyilatkozati forma, aminek a felek szerződése megfelelhetne, mert a Korm. rendelet nem teszi lehetővé a felperes által a garancianyilatkozat kibocsátását a rendelet szerinti formában és tartalommal. Másrészt a felek nyilatkozataiból, a konkrét tényállásból és az ügy körülményeiből egyáltalán nem olvasható ki, hogy a felek szándéka garanciavállalásra irányult volna. A Ptk. 6:8. § (1) bekezdése szerint a jognyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a címzettnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Ezzel a szabállyal a Ptk. sajátosan vegyíti a jognyilatkozatok értelmezése körében az akarat és nyilatkozati elvet, mindezt a 6:86. § (1) bekezdése kiegészíti még azzal, hogy az egyes szerződési feltételeket és nyilatkozatokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni. Mindezt a kezességi nyilatkozatra vetítve – mind a felek akaratát, mind a nyilatkozat tartalmát figyelembe véve – az állapítható meg, hogy a pénzügyi vállalkozás nem kíván garanciavállaló nyilatkozatot tenni, a hatóság pedig nem szándékozik tőle ilyet elfogadni. Ennek ellenkezőjére enged következtetni például a szerződéskötési folyamat, az, hogy a pénzügyi vállalkozás „kezességvállaló nyilatkozatot” tesz, a hatóság azt megvizsgálja és befogadja, nem mellesleg vizsgálandó az is, hogy a felperes eredeti keresete a kezességi szerződésen alapult-e.
- [99] A kifejtettek értelmében a Jogegységi Panasz Tanács szerint nincs olyan érvényes jognyilatkozat vagy szerződés, amelynek a vizsgált jognyilatkozat a jelenlegi helyzetben megfeleltethető lenne.
- [100] Ötödször a Jogegységi Panasz Tanács az indítványozónak a szerződések szabadságával kapcsolatos érvelésére tér ki.
- [101] Az indítványozó szerint a Ptk. a piacgazdaság követelményeinek megfelelően a szerződési jog kiinduló elveként fogadja el a felek autonómiáját, amely a szerződési szabadságban ölt testet, ez egyrészt a szerződéskötés szabadságát, a szerződő partner kiválasztásának szabadságát (Ptk. 6:59. §) és a szerződési tartalom alakításának szabadságát is magában foglalja [Ptk. 6:58. § (2) bekezdés első mondat], ez utóbbi szabály normatív tartalommal is megerősíti a felek szabadságát a szerződések tartalmának kialakítására vonatkozóan. A szabály lényege a típuszabadság, figyelemmel arra, hogy a Ptk. szerződésekre vonatkozó szabályai jellemzően diszpozitívak. Az indítványozó tanács szerint a diszpozitivitásnak azonban vannak korlátai, egyebek mellett ilyen az a jogértelmezési tétel, hogy a felek a szerződésük tartalmát csak addig alakíthatják szabadon, amíg az nem egy másik nevesített szerződéstípus Ptk.-beli mintaszabályozásának felel meg. Ennek ellenkezője elismerésével az indítványozó tanács szerint sérülne a bíróságok szerződésminősítési jogosultsága, nevezetesen annak a szabálynak a tartalommal való kitöltése, hogy a szerződés jogi minősítésénél nem annak elnevezéséből vagy szóhasználatából, hanem az abban kikötött szolgáltatások tartalmi elemeiből, a felek által meghatározott jogok és kötelezettségek természetéből kell kiindulni. Ezek alapján a referenciahatározatban adott jogértelmezés az indítványozó tanács szerint azért sem fogadható el, mert „a fenti magánjogi alapelvet sérti, ha a diszpozitivitás elvére hivatkozással a bíróság úgy fogadja el a szerződés minősítését a felek által meghatározott elnevezéssel, hogy az valójában egy másik nevesített kötelelemnek felel meg, de legalábbis az abban kikötött szolgáltatások tartalmi elemeiből, a kinyilvánított jogok és kötelezettségek természetéből erre lehet következtetni”.
- [102] Az nem vitás, hogy a szerződési szabadság alapelve kifejezetten fontos alaptétele a polgári jognak, tartalmát az indítványozó tanács nagyon pontosan és szemléletesen mutatta be. Az Alaptörvény idézett 28. cikkével ellentétes azonban az a következtetés, hogy a diszpozitivitás elve sérül, ha a bíróság a szerződés elnevezése és nem tényleges tartalma alapján fogadja el a szerződés minősítését.
- [103] A Jogegységi Panasz Tanács szerint a logika a fentiekhez képest fordított: a jogszabályok, így ebben az esetben a Korm. rendelet meghatározza, hogy ki, milyen eljárást követően milyen jognyilatkozatot tehet, annak mi lehet a tartalma és a másik fél azt milyen feltételekkel fogadhatja el. A konkrét esetben pénzügyi vállalkozás esetén mindezek alapján garanciavállalásra nincs jogszabályi lehetőség, következésképpen teljesen érdektelen, hogy tartalmának egyes elemeiben az alperes nyilatkozata annak felel meg (pontosabban annak „is” megfelel), a felperesnek a jogszabályok alapján az engedélyezett biztosítéktípus szerint kellett megvizsgálnia a felajánlott biztosítékot, amit csak akkor fogadhatott el, ha azt jogszerűnek, a jog által is megengedhetőnek tart. Meg kell jegyezni azt is, hogy az indítványozó tanács nem tért ki olyan jellegadó sajátosságokra, amelyek a garanciavállalásra igen, a kezességre azonban nem jellemzőek. Ellenkezőleg, korábban éppen arra hivatkozott, hogy az egyes biztosítékok tartalmát tekintve a Korm. rendelet nem tartalmaz eltérő szabályokat. A Jogegységi Panasz Tanács szerint a vizsgált jognyilatkozatból – az előző kérdésnél vizsgáltak szerint – nem lehet levonni olyan következtetést,

hogy az a kezesség szabályainak nem, viszont a garancia szabályainak megfelel, ráadásul a felek szándéka is erre irányult volna.

- [104] A teljesség kedvéért utalni kell arra is, hogy a hatályos perjogi szabályok egyébként is csak nagyon szigorú korlátok mellett, a felperes keresetének (kereseteinek) függvényében adnak lehetőséget a szerződés eltérő alapon történő minősítésére. A Pp. 342. § (3) bekezdése értelmében – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az érdemi döntés nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított. Ebből következően a Jogegységi Panasz Tanács szerint a szerződéses szabadság – jelen esetben igen korlátozottan érvényesülő – alapelvéből sem vezethető le, hogy a felek között garanciavállaló nyilatkozat alapján jött volna létre jogviszony.
- [105] A vázolt elvi keretben, a tisztázott jogdogmatikai kérdéseket követően a Jogegységi Panasz Tanács az indítványban feltett kérdéssel összefüggésben az alábbiak szerint foglalja össze a megállapításait.
- [106] A Ptk. szabályaihoz képest annak 1:2. § (2) bekezdésével összhangban a KAP rendelet mint alapvető jogforrás szabályait kiegészítő, a felhatalmazáson alapuló rendelet 17–27. cikkei alapján megalkotott tagállami szabályozásként a Korm. rendelet és a mellékletét képező egységes működési kézikönyv szabályai speciális, polgári jogi rendelkezések. E körben meg kell jegyezni, hogy az uniós jog fogalmait autonóm módon kell értelmezni. A felhatalmazáson alapuló rendelet különböző nyelvi verzióinak annyiban van jelentősége, hogy az uniós jog rendelkezéseit egységesen kell értelmezni és alkalmazni az Unió valamennyi nyelvén készült változatok figyelembevételével. A rendeleti szabályoknak megfelelő tartalommal, a tagállamok maguk alakítják ki azokat a biztosítékokra vonatkozó szabályokat, amelyek alapján – figyelemmel a felügyeleti rendszerükre és a polgári anyagi jogi szabályaikra is – egy biztosítékot elfogadhatónak tartanak.
- [107] A támogatási szerződés a Korm. rendelet 3. § 54. pontja alapján polgári jogi szerződés, amelynek biztosítékaként megkötött kezességi, vagy garanciaszerződések is polgári jogi megállapodások, illetve jognyilatkozatok, részben járulékos jellegük, részben funkciójuk folytán ebből a szempontból nem szakíthatók el az alapügylettől. A Korm. rendelet 83. § (1) bekezdés a) és d) pontja szerint a támogatási szerződésben rendelkezni kell a támogatás visszavonásának, a támogatási szerződéstől történő elállásnak, illetve szabálytalanság esetén a visszafizetendő támogatás visszafizetésének biztosítékairól. A támogatás visszafizetésének biztosítéka a felhívásban meghatározottak szerint lehet garanciavállaló nyilatkozat vagy garanciaszervezet által vállalt kezesség.
- [108] A Hpt. 3. § (1) bekezdés g) pontja értelmében pénzügyi szolgáltatás a kezesség és garancia vállalása. A hivatkozott § (3) bekezdése szerint kizárólag a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Banknak az e törvény alapján kiadott engedélyével végezhető – egyebek mellett – az (1) bekezdésben meghatározott pénzügyi szolgáltatás, valamint kiegészítő pénzügyi szolgáltatás. A Hpt. 7. § (1) bekezdése szerint pénzügyi intézmény a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás, a (2) bekezdés pedig expressis verbis kimondja: a 3. § (1) bekezdésében meghatározott pénzügyi szolgáltatást – ha törvény eltérően nem rendelkezik – kizárólag pénzügyi intézmény végezhet.
- [109] A Hpt. rendelkezéseivel összhangban mondja ki az egységes működési kézikönyv 82. pontja, hogy „garanciavállalás” alatt a Hpt. hatálya alá tartozó hitelintézetek által adott „garancia” értendő. Az egységes működési kézikönyv 83.1. a) pontja pedig kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a pénzügyi vállalkozás által kibocsátott garancia nem fogadható el.
- [110] A garanciavállaló nyilatkozat alapvető formai és tartalmi követelményeit, a garancia speciális szabályait az egységes működési kézikönyv 83–87. pontjai tartalmazzák. A pénzügyi vállalkozás által vállalható kezesség formai és tartalmi elemeit – a megfelelő eltérések előírásával – a 89.2. pont rögzíti. Garanciális rendelkezés az egységes működési kézikönyv 85. pontja, amely előírja, hogy ha a hitelintézeti minőséggel kapcsolatban kétség merül fel, meg kell vizsgálni a garanciavállaló nyilatkozatot kibocsátó engedélyét arra vonatkozóan, hogy milyen pénzügyi tevékenységeket végezhet.
- [111] Mindebből következően megállapítható, hogy az uniós jog alapján megalkotott Korm. rendelet szabályai meghatározzák részben a biztosítéki ügyletben részes feleket, a biztosíték formai és tartalmi követelményeit, valamint a kiválasztási folyamatot is. Ezekről a szabályokról nem lehet eltérni, a speciális szabályokra figyelemmel a Ptk. rendelkezései csak a Korm. rendelet által nem szabályozott kérdésekben alkalmazhatók. Figyelemmel arra, hogy a Korm. rendelet szabályai eltérést nem engedő szabályok, az ezekbe ütköző jognyilatkozat vagy szerződés semmis, így az az eredeti nyilatkozat érvénytelensége esetén a szerződés megmentése okán sem jöhet számításba érvényes nyilatkozatként a Ptk. alapján. Ezek a szabályok szűkítik ugyan a felek szerződéses szabadságát, ugyanakkor megtartásukkal biztosítható az uniós források megfelelő felhasználása. Az irányító hatóság felelőssége fokozott a biztosítékot nyújtó kiválasztásánál, és amennyiben a jognyilatkozat vagy szerződés nincs összhangban a jogszabályokkal, ennek következményeit is viselnie kell. A jognyilatkozat minősítésénél a Ptk. 6:8. § (1) bekezdése alapján a felek feltehető akaratára is figyelemmel kell lenni.

- [112] A kifejtettek alapján a Jogegységi Panasz Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint tartja fenn a referenciahatározat szerinti jogértelmezést azzal, hogy a felülvizsgálati kérelem elbírálására a folytatódó felülvizsgálati eljárásban a megállapított kötelező jogértelmezésre figyelemmel kerül majd sor.

VII.

- [113] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács – a felperes kérelmére figyelemmel soron kívül eljárva – a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, a 25. §-a, a 32. § (1) bekezdés b) pontja, 33. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a 40. § (1) és (2) bekezdései alapján, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [114] E körben utal a Jogegységi Panasz Tanács arra, hogy az alperes nyilatkozatával ellentétben az indítvány alaptalansága esetén nem a Bszi. 40. § (1) bekezdése esetén a határozathozatal mellőzésének, hanem jogegységi határozattal a helyes jogértelmezés megállapításának volt helye a Bszi. ugyanezen bekezdése alapján.
- [115] A Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a BHGY-ban, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező.

Budapest, 2025. március 3.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Gimesi Ágnes Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1154/2025. (V. 19.) Korm. határozata

az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram, az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram és az MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram újraindításáról

1. A Kormány

a) egyetért

aa) az MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram 2025,

ab) az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2025,

ac) az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2025

(a továbbiakban együtt: MFB Hitelprogramok) bevezetésével és a 2026. december 31-ig történő hitelszerződés-kötési lehetőség biztosításával;

b) felhívja az agrárminisztert, hogy az MFB Hitelprogramok keretében felvett hitelekhez a hitelek teljes futamidejére a nemzetgazdasági miniszter egyetértésével meghatározott mértékű kamattámogatást nyújtson;

Felelős: agrárminiszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: folyamatos

c) felhívja az agrárminisztert, hogy készítsen előterjesztést az MFB Hitelprogramokhoz nyújtott kamattámogatás feltételrendszerének rendeletben történő megállapítása érdekében;

Felelős: agrárminiszter

Határidő: 2025. július 31.

d) felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az agrárminiszter kezdeményezésére gondoskodjon az MFB Hitelprogramok kamattámogatásának forrásbiztosításáról

da) a 2027. évben legfeljebb 660 millió forint,

db) a 2028. évben legfeljebb 650 millió forint,

dc) a 2029. évben legfeljebb 490 millió forint,

dd) a 2030. évben legfeljebb 280 millió forint,

de) a 2031. évben legfeljebb 70 millió forint

összegben a XII. Agrárminisztérium fejezetén;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
agrárminiszter

Határidő: az adott év költségvetésének tervezése során

e) felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az MFB Hitelprogramok finanszírozásához az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: MFB Zrt.) által forrásszerzés céljából felvett, euróban meghatározott éven túli lejáratú források bevonásához kapcsolódóan 16 464,0 millió forint mértékig a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény 5. § (2) bekezdése alapján árfolyamfedezeti megállapodásokat kössön, azzal, hogy az MFB Hitelprogramok futamideje az árfolyamfedezeti megállapodás szempontjából 7 év, lejáratá 2032. december 31., és az árfolyamfedezeti megállapodás az e határozat közzétételének napján a Magyar Nemzeti Bank által közölt, HUF/EUR devizaárfolyamon átszámított összegre vonatkozik.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2025. június 15.

2. A Kormány felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az MFB Zrt. útján gondoskodjon az MFB Hitelprogramoknak az 1. pont a) alpontjában foglaltak szerinti meghirdetéséről.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2025. július 31.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.